

Temps de dones, dones en el temps **2024** Arquitectes i enginyeres civils

Activitats suggerides
en les últimes pàgines

SAVE
THE
CITY

STES
INTERINDICAL
Organización de Mujeres

CONFEDERACIÓN
INTERINDICAL
Organización de Mujeres

STEPV
dones

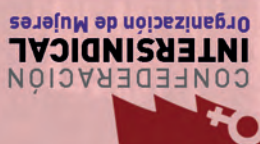
INTERINDICAL
dones

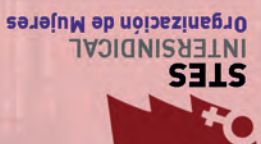
CONFEDERACIÓN
INTERINDICAL
Organización de Mujeres

STEPV
dones

CONFEDERACIÓN
INTERINDICAL
Organización de Mujeres

STES
INTERINDICAL
Organización de Mujeres

Aquesta publicació es pot copiar i reproduir lliurement, respectant els crèdits i atribucions de les imatges i l'autoria de l'obra en el seu conjunt.

Dipòsit Legal: M-31700-2023 | Publicació de difusió gratuïta | Tiratge: 65.000 exemplars

Disseny gràfic i maquetació: Mario Padilla Fernández. Àrea de Comunicació de Confederació Interindustrial | publicaciones@interindustrial.es

Il·lustracions: Allende Bodega | Contacte: allende@bodega.com | Correu-e: allende.bodega@gmail.com | @allende_bodega

Traducció: Manel Alamo, Clara Esteve i Vicent Xavier Contró.

Col·laboradors: Múrcia Berberana Martínez, Sonia Blanco Esquivias, Carmen Cabrera Blanco, María Camacho García, Julia Castillo López, Laura Conde Rubio, Evelia Déniz Naranjo, Ana María Fernández García, Rocío Fernández Martín, Elena Ferrero de Pablo, Anabel García López, Mari Carmen Gil García, Teresa Giménez Acón, Cintia Gómez Vázquez, Sonia León González, Eva María López Carrascosa, Elena Esther López Lillo, Josefina López Lillo, Pilar Morales Trigueros, Sara Martín Sánchez, Mary Marro Hernández, Esperanza María Martínez, Laura María García, Ana Millán García, Isabel Monux Gil, Pilar Morales Trigueros, Monica Muñoz Montejano, Irene Muñoz Ruiz, Juana Navarro Martínez, Rosa Navarro, María Angustias Osorio Molina, Beatriz Redondo Viado, Consuelo Rodríguez Prieto, Juan José Ruiz Travieso, Lola Salazar Aguiló, Anabel Sánchez Bellido, Clivia Sánchez Castillo, Sandra Serra Teruel.

organizaciondondones.org

OrgMujeresCI@omujeres.confederacioninter

Teresa Galí-Izard

El seu treball com a paisatgista transforma la natura i converteix espais verds en llocs ordenats i amb sentit, que expressen encara més la seua bellesa.

elledecor.com

PAISATGISME

Arquitectes i enginyeres civils

Rosa Barba Casanovas

Ha estat considerada com «el motor del paisatgisme a Espanya». Va ser una destacada arquitecta paisatgista i investigadora amb una prolífica carrera.

undiunaarquitecta.wordpress.com

Ana Sanz Llorens

«Durant la crisi de l'any 2008 es va creuar al meu camí una especialitat dins de l'arquitectura que em va resultar molt més enriquidora tant a nivell professional com personal, EL PAISATGISME».

iopaisajismo.com

Flora Pescador Monagas

Guardonada amb diversos premis i mencions a concursos nacionals i internacionals d'Arquitectura. Membre des del 2014 de la Reial Acadèmia Canària de Belles Arts.

dact.ulpgc.es/pescador_monagas

Gener2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

2007 Mor Tillie Lerner Olsen. Va ser una escriptora nord-americana, destacada per ser una de les primeres feministes i per haver donat veu a la classe obrera dels Estats Units.

2

1972 Mor Lillian Moller Gilbreth. Enginyera i psicòloga nord-americana. Va ser de les primeres dones enginyeres que va obtenir un doctorat.

3

1995 Mor Celeida Tostes. Va ser una professora i artista brasilera de dibuix, específicament escultora i ceramista.

4

1867 Naix Elizabeth Carter Brooks, educadora, activista social i arquitecta nord-americana amb inextinguible passió i lluita per la igualtat.

5

1902 Naix la gallega Marija Mallo. Va formar part de la Generació del 27, dins del grup de dones conegudes com les "Sin-sombrero".

6

2019 Mor Maritza Leiva, dona colombiana que va liderar diversos processos socials en defensa dels Drets Humans dels llauradors i els més vulnerables.

7

1976 Naix Emma Marí Gomila a Menorca. Arquitecta amb destacada formació en arquitectura ecològica, sostenibilitat i bio-construcció.

8

1949 A Santiago de Xile es realitza la cerimònia de promulgació de la Llei que concedeix el vot a les dones.

9

2002 Mor Masako Hayashi. Va ser una de les primeres arquitectes llicenciades al Japó.

10

1706 Mor Luisa Roldán. Artista sevillana que va ser una de les principals figures de l'escultura del Barroc a l'Andalusia de finals del segle XVII i principis del segle XVIII.

11

1923 Esther Neira funda a Panamà la Societat Nacional per al progrés de la dona amb la seua Conferència "El feminisme triomfant".

12

1967 Naix Pilar Irlas Segura, Eix. Arquitecta en actiu.

13

2005 Mor Franca Ongaro, feminista italiana. Sociòloga i senadora per l'esquerra independent.

14

1893 Naix Justícia Espada Acuña Mena de Gajardo, Xile. Va ser la primera dona xilena a exercir la professió d'enginyera civil al seu país.

15

2003 Mor Eleanor Kendall Pettersen, arquitecta dels Estats Units. Va ser de les primeres dones que va aconseguir el títol professional a l'estat de Nova Jersey.

16

1946 Naix Annegret Soltan a Luneburg, Alemanya. Fotògrafa i artista visual que va ser referent a l'art dels anys 70 i 80.

17

1976 Naix Irene Pérez Piñero, Barcelona. Arquitecta per l'Escola d'Arquitectura del Vallès i dirigeix Ted'A Arquitectes (Palma) amb un altre arquitecte.

18

1971 Mor Nora Stanton Blatch Barney. Va ser una enginyera civil anglesa, arquitecta i activista sufragista i feminista als Estats Units.

19

1924 Naix Sonny Jiménez de Tejada, encara que d'origen rus viu a Paraguai. Esdevingué la primera enginyera civil per la Universitat Nacional de l'Asunción.

20

1872 Naix Julia Morgan, San Francisco. Va ser la primera arquitecta de Califòrnia. La majoria de les construccions van ser encàrrecs d'organitzacions de dones reivindicatives.

21

1921 Naix Elisa Mújica Velásquez que des de la dècada dels 80 integrava l'Acadèmia Colombiana de la Llengua i la Reial Acadèmia Espanyola.

22

1828 Naix Dora d'Istria, pseudònim de la duquessa Helena Kollsova-Massalskaya. Escriptora romanesa romànica i feminista.

23

1897 Naix Margarete Schütte-Lihotzky. Va ser la primera arquitecta austríaca i és reconeguda internacionalment pel projecte de la denominada cuina de Frankfurt el 1927.

24

1927 Naix Phyllis Barbara Bronfman, Canadà. Arquitecta i filantropa canadenc. Ha rebut nombrosos premis de reconeixement a la seua feina.

25

1885 Naix Rachel Parson, Anglaterra. Enginyera i defensora dels drets laborals de les dones. Presidenta i fundadora de la Women's Engineering Society.

26

1903 Naix Caimen Portinho, Brasil. Enginyera civil, urbanista i feminista que va lluitar pel dret al vot de la dona.

27

1905 Naix Elizabeth Mariña Hollants, periodista i activista belga. Va concentrar el seu treball en un moviment contra el racisme i la pobresa humana.

28

1911 Naix Maria Amélia Ferreira Chaves, Portugal. La primera enginyera civil graduada per l'Institut Superior Tècnic de la Universitat Tècnica de Lisboa.

29

2016 La pàgina web Un dia una arquitecta dedica la seua informació a Patricia Reus, arquitecta i professora a la Universitat Politècnica de Cartagena.

30

1913 Naix Amrita Sher-Gil pintora hongaresa d'ascendència índia, que va ser una de les màximes exponents del Renaixement bengalí.

31

2023 Isabel Martínez León rep la Medalla d'Or de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia, Eivissa, pels seus informes als anys 70 per evitar la construcció de Ses Salines.

Carme Cabrerizo

«Hi ha rebrots de masclisme impropis d'una societat madura, de vegades entre els més joves, cosa que és preocupant, i per això mateix està bé parar-se un dia a l'any, el 8 de març, i recordar-ho».

coacm.es

Jane Butzner Jacobs

Humanitzà la ciutat a través del feminisme.

lascooitas.com

URBANISME

Arquitectes i enginyeres civils

María Pilar Sancho Marco

Va desenvolupar múltiples projectes de construcció, recuperació i rehabilitació, plans generals d'ordenació i plans especials urbanístics en una època totalment masculina a l'arquitectura.

coaragon.es

Febrer 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

5

1999 Mor Carmen de Rafael Marés. Escriptora catalana compromesa amb la condició de la dona a la posguerra espanyola.

Dia Internacional de TOLERÀNCIA ZERO amb la MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA

6

2012 Mor Norma Merrick Sklarek, arquitecta afroamericana que va treballar, des de l'arquitectura, al costat de les dones negres.

7

1989 Naix Paula Macone Martínez, Eix. Arquitecta a Brussel·les que participa en projectes d'àmbit públic com l'estació de metro Tools Thielemans.

8

1922 Naix Erika Burkart, Suïssa. Va ser una escriptora i poeta suïssa guanyadora d'importants premis literaris.

9

1939, Reyes Campo Alarcos, subcapatessa ferroviària, va ser inhabilitada del seu treball aquest dia per la llei de responsabilitats polítiques de la repressió francesa.

10

1901 Naix Mariblanca Sabas Alomá, Cuba. Feminista, periodista i poeta cubana. Els escrits estan dedicats a la causa dels drets de la dona, en particular del dret al vot.

Dia Internacional de les Dones i les Xiquetes en la Ciència

11

1872 Naix Rita de Moraes Sarmiento a Portugal. Enginyera civil, la primera dona a obtenir aquest grau acadèmic a Portugal.

12

2016 El jurat de la XIII Biennial Espanyola d'Arquitectura premia la proposta de Guadalupe Piñero i Jesús Iñárriz. Rehabilitació de quatre edificis per a Seu dels Registres de la Propietat a Vigo.

13

2000 Mor Rosa Barba Casanovas. Va fundar el 1993 el Centre de Recerca i Protecció del Paisatge.

14

1871 Naix Marion Lucy Mahony Griffin, Chicago. Va ser una arquitecta nord-americana de les primeres dones a graduar-se en arquitectura al prestigiós Institut Tecnològic de Massachusetts.

15

2015 Mor Angeza Shinwari, Afganistan. Va ser una oberoia defensora dels drets de les dones.

16

2023 Mor Pilar Morala Bueno, primera degana del Col·legi Oficial d'Arquitectes de León.

17

1848 Mor Giuseppina Turrisi Colonna, poeta siciliana revolucionària i una erudita incansable.

18

1947 Naix Úrsula Heredia Lagunas, Saragossa. Va ser una de les primeres arquitectes municipals de Saragossa.

19

2018 Mor Teresa Gisbert Carbonell. Va ser una investigadora, arquitecta, restauradora i historiadora boliviana.

20

1987 Naix Gara Lorenzo Díaz, a la Palma. El seu treball a les Illes Canàries està lligat al parc arqueològic i etnogràfic "Cabañas del Barranco de las Ovejas".

21

1837 Naix Rosalía de Castro a Santiago de Compostel·la. Ocupa un lloc important dins de la lírica espanyola del segle XIX.

22

Dia Europeu per la igualtat salarial de dones i homes
2022 Laura Sanchis Estruch, arquitecta a Palma, guanya el concurs de l'IBAVI per a 60 habitatges de protecció oficial a Eivissa.

23

1889 Naix Jeanne Roques, París. Coneguda artísticament sota el pseudònim de Musidora, va ser una actriu, directora, escriptora, productora i realitzadora francesa.

24

2014 Mor Alexis Hunter, pintora i fotògrafa de Nova Zelanda que va utilitzar la teoria feminista per al seu treball.

25

1932 Les Corts republicanes espanyoles aproven la Llei del Divorci, primera en la història del país.

26

2011 Mor Martha Ferro periodista, poeta, titellaire, militant lesbo-feminista i socialista argentina. Una de les precursoras del moviment lèsbic a l'Argentina dels anys 70-80.

27

1935 Naix Eleanor Antlin, feminista nord-americana. Artista de performance, cineasta, artista d'instal·lacions i artista conceptual.

28

1903 Mor Sarah Emily Warren Roebling. Es converteix en la primera enginyera en cap per a la construcció del pont de Brooklyn.

29

29 1892 Naix Ana María Ibars Ibars, València. Va ser escriptora i mestra que va escriure poemes i novel·les en valencià dins del costumisme literari.

ESPAIS PÚBLICS

Arquitectes i enginyeres civils

Ana Falú

«En un món fet per a homes blancs cal feminitzar l'arquitectura».

Entrevista en elpais.com

Delia Izquierdo Esteban
i Carmen Francés Tardajos

Premiades juntament amb altres autores a la XII edició del Premi d'Arquitectura de Castella i Lleó per un projecte d'intervenció a l'entorn de la Catedral de Burgos.

enelajo.es

Zaida Muxí Martínez

Pionera als estudis urbans amb perspectiva de gènere.

uia2021rio.archi

Carmen Francés Tardajos

Març 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1893 Naix Concepción Mendizabal, Mèxic. Primera enginyera civil mexicana. 2022 Rosa de Cabanas Presenta la seua mostra Mujeres Valientes, una col·lecció de 52 retrats signals per aquesta arquitecta i dissenyadora gràfica.

1964 Naix Lisbel Rueda García, Miranda de Ebro. Enginyera de Camins, la seua investigació aconsegueix avanços en estructures de formigó.

2016 S'inaugura una Placa Comemorativa a Miranda de l'Ebre en honor a l'arquitecta Paloma Cabañas.

2019 Carlota Pita Pita participa a la taula rodona "Sexisme en el llenguatge" organitzada pel Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Galícia.

2022 Carmen Cabreizo, la col·legiada més veterana del Col·legi d'Arquitectes de CLM, és homenajada.

1948 Naix Emma Bonino, política italiana. El 1975 funda el Centre d'Informació sobre l'esterilització i l'avortament i promou un referèndum per la legalització de l'avortament a Itàlia. Acaba arrestada.

1841 Naix Ina Donna Coolbrith. Popular poeta dels Estats Units que es va convertir en una figura important en els cercles literaris i culturals de San Francisco del segle XIX i principis del XX.

1973 Naix Amale Andraos a Beirut. La seua arquitectura lúdica i atrevida busca connectar allò urbà, rural i natural. 1973 Naix Amale Andraos a Beirut. La seua arquitectura lúdica i atrevida busca connectar allò urbà, rural i natural.

1916 Mor la baronessa Marie von Ebner-Eschenbach. Escriptora austríaca. Destacada per les seues excel·lents novel·les psicològiques, considerada com una de les escriptores en llengua alemanya més importants de la darrera part del segle XIX.

2018 Mor Brenda Dean, sindicalista britànica i la primera dona triada per encapçalar un important sindical industrial.

1884 Naix Matilde de la Torre Gutiérrez, Cabezón de la Sal, Cantàbria. Va ser una periodista, escriptora pedagoga i política socialista espanyola impulsora de "Las Casas Campesinas" a Cantàbria.

1919 Naix Mane Bernardo, Buenos Aires. Artista plàstica, directora de teatre i lletaire argentina de la Universitat de la Plata.

2019 L'enginyera de Segòvia Sara Gómez Martín va rebre el premi "Dona i tecnologia" per la seua destacada tasca com a docent i investigadora.

2014 Mor Milagros Rey Hombro, la primera arquitecta de Galícia pels anys cinquanta a la Corunya.

2010 M^a del Mar García Álvarez. Enginyera de Camins, Canals i Ports per la Universitat de la Corunya.

1964 Naix Jeanne Gang, EUA. És una de les arquitectes més visibles del món en aquests moments.

1992 Mor Achilina Bo, arquitecta italo-brasileira representativa del Moviment Modern de l'arquitectura brasilera del segle XX.

2014 Alicia Navascués Fernández-Victorio, arquitecta i urbanista a Huelva, presenta la "Jornada Museologia i Accessibilitat".

1974 Naix a Saragossa Pepa Pardo Rodrigo, feminista enginyera, escriptora i divulgadora.

2008 Mor Maryam Firouz. Fundadora de la secció femenina del partit comunista Tudeh de Iran.

1959 Naix Elsa Guerra Jiménez, Las Palmas de Gran Canària. Arquitecta i Urbanista. 1911 Naix Jane Beverly Drew arquitecta britànica primera dona a formar part del Consell de l'Institut Real d'Arquitectes Britànics.

1871 Naix Ethel Mary Charles. Va ser la primera dona a ser admesa a l'Institut Real d'Arquitectes britànics (RIBA) el 1898.

1905 Naix Maria José Estanco, va ser la primera dona a llicenciar-se en arquitectura a Portugal. Professora, activista dels drets de les dones i pacifista.

1960 Carmen Espegal Alonso, Palència. Doctora en arquitectura i autora del llibre "Heroínas del espacio. Mujeres arquitectas en el Movimiento Moderno".

1970 Mor Margarete Othilie Bonnevie. Va ser una autora, feminista i política noruega del Partit Liberal de Noruega.

1947 Naix Marta Lamas Encabo, Mèxic. Antropòloga i fundadora de la revista Fem, la primera revista feminista a Mèxic.

2023 L'arquitecta Susana Moreno Falero, establerta a Segòvia, és nomenada degana del Col·legi d'Arquitectes de Castella i Lleó Est.

2016 Mor Zaha Hadid, nascuda a Bagdad. Va projectar diversos edificis a Alemanya, els EUA, França, Àustria i Espanya.

EDIFICIS SINGULARS

Arquitectes i enginyeres civils

Kazuyo Sejima

Després de la mort de Zaha Hadid, l'única altra dona que ha rebut el Pritzker i la seva visió arquitectònica cobra protagonisme.

elpais.com

Carme Pinós i Desplat

El 2021, el museu ICO de Madrid li va dedicar una gran exposició, que abasta els trenta anys de la seva carrera. Va ser la primera exposició que es va fer d'una arquitecta a Espanya.

wikipedia.org

Zaha Hadid

«Sí, soc feminista perquè veig totes les dones intel·ligents, talentoses i dures. Crec en l'habilitat femenina, i en el poder i la independència femenina».

elpais.com

Izaskun Chinchilla Moreno

Exposa habitualment el seu punt de vista de gènere en arquitectura i urbanisme i els valors estètics associats a les dones com a nous camps d'oportunitat a l'arquitectura.

dpauc.udc.es

Abril 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1 1776 Naix Sophie Germain, la primera dona a guanyar un Premi Extraordinari en Matemàtiques de l'Acadèmia de Ciències de París.	2 1796 Naix Ana María Campos, heroïna de la Guerra de la Independència a Veneçuela i promotora de les idees independentistes d'Amèrica Llatina.	3 1975 Naix Adriana E. Ludueña, Argentina. Desenvolupa el seu treball d'arquitecta a Calp (la Marina Alta).	4 1869 Naix Mary Elizabeth Jane Collier. Va ser una arquitecta i dissenyadora nord-americana. Dissenyadora de molts edificis i espais emblemàtics, especialment al Parc Nacional del Gran Canyó.	5 1908 Naix Belle Davis, actriu nord-americana. Primera dona a ser presidenta de l'Acadèmia d'Arts i Ciències Cinematogràfiques.	6 1935 Naix Myriam Goluboff Schepps, arquitecta que desenvolupa la major part de la seva activitat professional a la Corunya.	7 1898 Mor Constance Lloyd, escriptora, fotògrafa i periodista irlandesa. Va donar suport a la "reforma del vestit", que advocava perquè les dones vestiren peces més simplifiades.
8 1918 Mor Betty Ford, primera dama nord-americana. Va advocar pels drets de la dona i va donar suport al moviment feminista dels anys 70.	9 1773 Naix Marie-Anne Victoire Gillain Boivin. Una de les dones més importants al món de la medicina i l'obstetrícia del segle XIX.	10 1958 Naix Carmen Benedicto Martín, Madrid. Arquitecta urbanista que ha participat en la construcció de diverses estacions del Metro de Madrid i en la primera línia del Metro de Quito.	11 1908 Naix Jane Bolin, primera dona afrodescendent a convertir-se en jutge dels EUA.	12 Día Internacional de les Dones a les Matemàtiques. 1911 Naix Rita Fernández Queimadelos, Pontevedra. Va ser la tercera arquitecta titulada a l'Estat.	13 1909 Naix Eudora Welty, EUA. Escriptora de novel·les i contes sobre el Sud. Guanyadora del Premi Pulitzer el 1973.	14 1986 Mor Simone de Beauvoir a França. Filòsofa que va publicar "El segon sexe", considerat l'assai feminista més important del segle passat.
15 2014 S'inaugura la intervenció de l'artista de Burgos i Enginyera de Canals i Ports Miriam Fernández Lara, inspirada en les festes que es van fer en "Parque Florido".	16 1930 Mor Linda Richards, pionera de la infermeria als EUA. Va iniciar una important i pionera tasca de fundació i supervisió de les escoles d'infermeria al seu país.	17 1794 Mor Angélique du Coudray, partera francesa. Donada la seva professionalitat el rei Lluís XV li va encarregar instruir milers de dones per evitar la gran mortalitat de nadons.	18 1957 Naix Fuensanta Nieto de la Cueva a Madrid. Ha realitzat nombrosos projectes entre els quals destaca el Palau de Congressos de Saragossa.	19 1900 Naix Sara Solillo Guillén (Panamà). Educadora, mestra i feminista panamenya, fundadora de la primera Associació Feminista de Panamà i de l'Assoc. Magisteri Panameny Unit.	20 1953 Naix en Gran Canària Flora Pescador Monagas. És una arquitecta paisatgista que exerceix com a professora d'Urbanística i Ordenació del Territori de la Universitat de Las Palmas.	21 1968 Mor Benita Asas Mantecola, va ser una mestra i feminista espanyola que va impulsar la major part de la seva vida professional i política a Madrid.
22 1904 Naix María Zambrano, filòsofa, poeta i assagista espanyola.	23 1858 Naix Elizabeth Bragg a San Francisco. Va ser la primera dona a obtenir el títol d'enginyeria civil a una universitat nord-americana.	24 2022 S'atorga el Premi Arquitectura Castella i Lleó 2020/21 a les arquitectes de Valladolid Noa i Ara González Cabrera.	25 Día Internacional de les Nenes a les TIC 1944 Naix Ana Bofill Levi, Barcelona. Arquitecta i compositora, membre de l'Associació de Dones a la Música.	26 Día de la Visibilitat Lesbica 2022 Lorena Solana Barjacoba Pren possessió com a vicedegana del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Galícia.	27 1759 Naix Mary Wollstonecraft, escriptora i filòsofa anglesa defensora de la igualtat i dels drets humans de les dones.	28 1914 Naix Mary Fergusson, Anglaterra. Enginyera civil que va treballar en ponts i altres projectes d'infraestructures a Escòcia.
29 1936 Naix Alejandra Pizarnik, poeta argentina i destacada escriptora de la literatura en castellà.	30 1954 Naix Jane Campion, directora de cinema neozelandesa. És una de les directors de cinema del seu país més conegudes al món.					

HABITATGES SOCIALS

Arquitectes i enginyeres civils

Pepa Domínguez Jaime

«Si no puc ballar, aquesta no és la meua revolució!»

Emma Goldman

Ana Sugranyes Bickel

Té una àmplia experiència en matèria de cooperació internacional. És defensora dels drets humans, lluitant per la dignitat humana al territori i la ciutat; treballa temes de ciutat des de la revisió social de la propietat i la concreció del dret a la ciutat.

arquitectura-artes.uach.cl

Marisol Dalmazzo Peillard

Cofundadora de la "Xarxa Dona i Habitatge d'Amèrica Llatina i el Carib", des de la qual impulsen "ciutats inclusives, segures i sostenibles per a les dones".

dw.com

Maig 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

PRIMER DE MAIG

1

1890 Naix Esther Neira, feminista panamenya defensora dels drets de la dona.

2

1891 Naix Elisa Beatriz Bachofen, Buenos Aires. Primera dona diplomada en enginyeria civil i una de les fundadores de la Unió Feminista Nacional 1918.

3

1933 Naix Nellie Tayloe Ross, EUA. Política nord-americana que es va convertir en la primera dona nomenada directora de l'United States Mint.

4

1916 Naix Jane Butzner Jacobs a Pennsilvània. Encara que no va tindre formació en arquitectura, des de molt jove va destacar pel seu activisme en urbanisme, igualtat i dret a la sindicació.

5

1978 Naix a Mèxic Gabriela Carrillo Valadez. Va obtenir el 2017 el Premi Internacional de Dones a l'Arquitectura.
1960 Naix Ariadna Cantis, arquitecta argentina.

6

1964 Naix Zaida Muxi Marínez, Buenos Aires. Arquitecta i urbanista, experta en gènere i la seua relació amb l'espai.

7

1960 Naix Almudena Grande, Madrid. Escriptora que dedica la major part de la seua obra a endinsar-se en la història més recent d'Espanya per recuperar el passat ocult de la Dictadura de Franco.

8

1927 Naix Josefina Samper Rojas, Almería. Sindicalista espanyola filla de pare miner.

9

1928 Naix Barbara Ann Scott, palinadora sobre gel i primera dona canadenca guanyadora de la medalla d'or de patinatge artístic als Jocs Olímpics d'Hivern en 1948.

10

2014 Mor Carmen María Argibay, militant feminista argentina. Va formar part del Tribunal Internacional de Dones sobre Crims de Guerra.

11

1905 Naix Catherine Krause Bauer Wustler. Va ser una planificadora urbana i defensora de l'habitatge públic als EUA.
2021 Isabel Martínez Lage és la directora de l'Escola Tècnica Superior de Camins, Canals i Ports de la Universitat de la Coruña.

12

1961 Naix Patricia Urquiola Hidalgo a Oviedo. Viu a Milà, ha creat el seu propi estudi de disseny i ha projectat habitatges, com a torres residencials a Xangai.

13

1887 Naix Elena Caragiani-Stoienescu. Primera dona aviadora a Romania. Va escriure els primers "artículos d'avió".

14

1863 Naix Minerva Parker Nichols, Chicago. Va ser la segona arquitecta nord-americana coneguda.

15

2003 Teresa Táboas Veleiro. Va ser triada presidenta-degana de COAG, sent la primera dona que va ocupar aquest càrrec. Va formar part del govern com a Consellera d'Habitatge de la Xunta de Galícia entre 2005-09.

16

1996 Mor Olga Marie Mada. Primera dona a formar part de la Junta Executiva Internacional del sindical United Auto Workers (UAW). Nascuda a Sykesville, Pennsylvania.

17

1898 Naix Tamara Lempicka, pintora d'origen polonès. A principis del segle XX va destacar com a retralista i representant de l'art déco.

18

1952 Naix Gilda Pacheco Oreamuno. Psicòloga costa-riquenya compromesa amb els drets de les dones.

19

2022 Carolina Martínez García va rebre el Premi a la millor Tesi de Doctorat en Desenvolupament Sostenible de la Univ. de Coruña pel seu treball "Avaluació de la closca de oïdria per al desenvolupament de diferents biomaterials de construcció".

20

1882 Naix Sigrid Undset, escriptora danesa Premi Nobel de Literatura el 1928.

21

1935 Mor Jane Addams, feminista i treballadora social nord-americana. Va treballar tota la seua vida a favor del vot femení i el pacifisme.

22

1943 Naix Betty Williams, Regne Unit. Va ser Premi Nobel de la Pau el 1976 per la seua intervenció i lideratge en el problema interètnic d'Irlanda del Nord.

23

2020 Olga Subirós, arquitecta i comissària d'arquitectura. Va inaugurar el seu projecte AIRE/ARIA/AIR a la 17a edició de la Biennal de Venècia d'Arquitectura.

2022 Mela García Pérez Hueva. Se li atorga ser la nova representant dels i les enginyeres de Camins d'Almeria.

25

1862 Mor Juana Azurduy, heroïna de la independència de l'Alt Perú, actualment Bolívia, i reconeguda com una de les alliberadores d'Amèrica.

26

1951 Naix Sally Ride. Física i astronauta nord-americana i la primera dona del seu país a viatjar a l'espai el 1983.

27

1907 Naix Rachel Carson. Biòloga marina i escriptora nord-americana. A través de la seua obra "Primavera silenciosa" va contribuir als inicis del moviment ecologista.

28

Dia Internacional per la Salut de les Dones

29

1934 Naix Nancy Cárdenas, Mèxic. Va ser una locutora, actriu, escriptora i directora de teatre mexicana. Reconeguda al país com una de les pioneres del moviment d'alliberament gai.

30

2023 Carmen Navarro, la col·legiala més veterana del Col·legi d'Arquitectes de Cadis, en una entrevista publicada aquest dia parla de l'exposició adreçada a visibilitzar les companyes en un món d'homes.

31

2015 Assassinat a Francela Méndez del Salvador. Va estar a la junta del col·lectiu Alejandria (Alejandria colectiva), que promou els drets de les persones lesbianes, homosexuals, bisexuals i transsexuals.

STES
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres

CONFEDERACIÓN
INTER SINDICAL
Organización de Mujeres

STEPV
dones

INTER SINDICAL
dones

REHABILITACIÓ

Arquitectes i enginyeres civils

Alejandra Saiz Valencia

Arquitecta càntabra que va rehabilitar la Casa de Piedra de Santander.

[linkedin.com/in/alejandra-saiz-valencia-7492a350](https://www.linkedin.com/in/alejandra-saiz-valencia-7492a350)

Cristina Grau García

És considerada com a integrant del grup d'arquitectes que van ser protagonistes destacades en la construcció de la ciutat de València a la segona meitat del segle XX.

[wikipedia.org](https://www.wikipedia.org)

Nieves Ruiz Fernández

Dedicada a la construcció i rehabilitació d'equipament cultural i a la catalogació del patrimoni asturià de mitjans del segle XX.

undiaunaarquitecta4.wordpress.com

Gae Aulenti

Quan se li va preguntar si ser dona afectava la seua pràctica, simplement va respondre "sí".

[arquitecturaydise](https://www.architecturaydise.com)

Juny 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

3

1945 Naix Mª Eugenia Candau Ramilla, Màlaga. Arquitecta pionera a Màlaga de la seua professió.

4

1932 Naix Diana Balmori Ling, Xixón. Destaca la presència d'arquitectes i dissenyadores que integren al seu equip de treball.

5

1949 Donna Ferrato és una periodista fotogràfica i activista coneguda per la seua cobertura de violència masculista dins de la llar.

6

1936 Naix Maysa Figueira Monjardim, São Paulo. Va ser una cantant, compositora i actriu brasilera. Amb més de 25 àlbums de música popular brasilera va ser el pont històric entre el samba-cançó i la bossa nova.

7

1971 Naix Tilhi Bhattacharya, L'Índia. Professora d'història i una feminista marxista destacada i una de les organitzadores de la vaga internacional de dones del 8 de març de 2017.

8

1913 Naix Cristina Gonzalo Pintor a Santander. Fou una de les pioneres titulada en arquitectura (1940).

9

2019 Mª Elena Guíjarro és triada nova degana del Col·legi Oficial d'Arquitectes de CLM. 1974 Naix Elisabet Quintana Seguí a Menorca. Licenciada en Arquitectura i graduada en la Diplomatura Superior de Paisatgisme.

10

1952 Mor Hilda Elisabeth Sjöblom. Coneguda com Hilda Hongell, va ser una de les primeres arquitectes finlandeses.

11

2021 Carmen Andrés Conde, rep del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana el Premi el Premi Nacional d'Enginyeria Civil.

12

1986 Naix Laura Marrero Quintana, Las Palmas de Gran Canària. Enginyera tècnica d'obres públiques, especialitat en Construccions Civils.

13

1985 Mor Dorothy Donaldson Buchanan. Enginyera civil escocesa. Única dona entre els 9.979 homes afiliada a la institució ICE.

14

1877 Mor Mary Carpenter. Va ser una educadora i activista social anglesa. Fundadora d'una escola que ofereix educació de qualitat a persones de baixos recursos igual que un reformatori per ajudar als adolescents.

15

1997 Naix Julia Pindado Leralla, Avila. Arquitecta que participa al projecte de rehabilitació del Monestir de Santo Domingo a Piedrahita, Avila.

16

1940 Vítězslava Kaprálová va ser una compositora i directora de música orquestral. Va néixer a Brno, República Txeca.

17

1956 Les dones peruanes van volar per primera vegada. Però únicament les majors de 21 anys i les cases amb més de 18 anys que sabien llegir i escriure.

18

2015 Irene Souto Blázquez enginyera corunyesa de Camins, Canals i Ports, rep el "Premi Modesto Vigueras". 1927 Naix a Mèxic Ruth Rivera Marín, enginyera i arquitecta.

19

DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA SEXUAL EN ELS CONFLICTES. 2019 Anna Bach, arquitecta finlandesa. Va rebre el Premi Fad Intervencions Elímteres per la seua intervenció "mies missing materiality".

20

1921 Naix Cornelia Hahn Oberlander, Canadà. Va ser una arquitecta del paisatge canadenc amb seu a Vancouver.

21

DIA INTERNACIONAL DE L'EDUCACIÓ NO SEXISTA 1979 Naix Cristina Pérez Jiménez, Salamanca. Arquitecta municipal de l'Ajuntament de Salamanca.

22

1928 Naix Alison Margaret Gill, arquitecta britànica que va ser una de les poques dones referent i reconeguda al camp de l'arquitectura i l'urbanisme a mitjans del segle XX.

23

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA A L'ENGINYERIA 1954 Naix Carme Pinós i Desplat a Barcelona. Arquitecta, urbanista i dissenyadora.

24

1963 Naix Benedetta Tagliabue a Milà, Itàlia. Es va establir a Barcelona i es va associar amb Enric Miralles desenvolupant projectes nacionals i internacionals de rellevància.

25

1944 Mor María Chinchilla, màrtir i heroïna guatemalenca. La seua imatge és símbol de la lluita contra la dictadura al seu país.

26

1970 Mor l'enginyera civil italiana Emma Strada. Es va convertir en la primera presidenta de l'Associació Italiana de Dones Enginyeres i Arquitectes.

27

1966 Naix Cristina Vázquez de Parga, Montreal, Canadà. Ha estat arquitecta de projectes importants a Tenerife. 2023 Mor Carmen Sevilla, actriu espanyola de llarga trajectòria i molt estimada pel públic.

28

Dia Internacional de l'Orgull de lesbianes, gays, transsexuals i bisexuals (LGTB). 2021 Silvia Rodríguez Pena (Sax), Pontevedra. Va participar al primer festival d'art urbà amb perspectiva de gènere a Europa.

29

1941 Naix Ana María Romero de Campero. La Paz. Periodista, escriptora, activista, primera Defensora del Poble de Bolívia (1998-2003) i Presidenta del Senat de Bolívia (2010).

30

2022 Es llura la XII edició Premi d'Arquitectura de Castella i Lleó. En la categoria de Disseny d'Espais Urbans, Jardineria i Paisatgisme, hi destaquen Carmen Francés Tardajos i Delia Izquierdo Esteban.

DISSENY

Arquitectes i enginyeres civils

Gira Sarabhai

Arquitecta, dissenyadora i pedagoga del disseny a l'Índia. Va ser la representant de la Fundació Sarabhai, una fundació pública benèfica.

[wikipedia.org](#)

Cristina García Fortán

Rep el premi "Arquitectures efímeres i disseny" a la XX edició dels premis COAG.

[dpauc.udc.es](#)

Aino Marsio-Aalto

Aquesta dissenyadora i arquitecta finlandesa va ser una de les primeres arquitectes europees i també del país. Els seus dissenys se centaven en peces d'il·luminació i mobiliari minimalistes i de cura estètica.

[wikipedia.org](#)

Juliol 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

2016 Maria del Mar Robert, arquitecta gaditana. En aquesta data va inaugurar l'exposició "Des del perímetre" al "Quiosco de la Quila" (Platja de la Calesa).

2

1931 Clara Campoamor i Victoria Kent són acreditades com a Diputades de la II República.

3

2014 Paula Fernández-Gago Longueira presenta en col·laboració la comunicació "Dones arquitectes de Galícia: perspectives per al futur d'una pràctica professional inclusiva" al V Congrés Universitari Internacional "Investigació i Gènere".

4

1846 Naix Laureana Wrigth de Kleinhans, Mèxic. Escriptora, periodista, fundadora i directora el 1884 de la revista feminista "Violetes d'Anáhuac".

5

1895 Naix Alwen Myfanwy Evans, Anglaterra. Va estudiar entomologia i el seu treball va servir per superar la malària causada pels mosquits.

6

1907 Naix Frida Kahlo, Ciutat de Mèxic. Pintora en què la seua obra gira al voltant de la seua biografia i del propi patiment.

7

2012 Allende Bodega, artista, pintora i il·lustradora de Burgos. Guanya el 17è Premi AXA de Pintura. Nominada als Goya pel curt d'animació "Atenció al client" en 2008.

8

2021 S'entrevista a Carmen de Andrés Conde, primera dona espanyola enginyera de Camins, Canals i Ports.

9

1926 Naix Mathilde Krim, Itàlia. Investigadora mèdica cofundadora de la Fundació Americana per a la investigació de la SIDA.

10

1896 Naix Thérèse Forget Casgrain. Va ser una política, sufragista, feminista i senadora canadenca.

11

1946 Mor Margaret Edith, Irlanda. Sindicalista que va treballar per millorar les condicions de les i els obrers industrials. També va participar en la millora de la salut i l'educació de les dones.

12

1837 Naix Johanne Mathilde Dietrichson, Noruega. Pintora, ceramista i escultora.

13

1946 Naix Isabel García Elorza, Bilbao. Arquitecta especialitzada en Urbanisme, Economia i Tècnica d'Obres.

14

1920 Naix Anne Tyng, Lushan, Xina. Arquitecta nord-americana i acadèmica de l'Acadèmia Nacional de Disseny dels EUA des del 1975.

15

1983 Mor Maria Kuncewiczowa, novel·lista polonesa. Les seues obres abasten des de contes fins a novel·les, radionovel·les i diaris literaris.

16

2003 Cristina Vázquez-Herrero és nomenada professora titular del departament de Tecnologia de la Construcció de la Universitat de la Corunya.

17

1897 Naix Julia Guarino Fiechte. Va ser una arquitecta, dibuixant i docent uruguiana.

18

1955 Naix Odile Decq, arquitecta i acadèmica francesa. La família pensava que l'arquitectura no era una professió apropiada per a les dones.

19

1901 Naix Rosa Jochmann. Figura històrica solidària i activista de la resistència austríaca. Supervivent de Ravensbrück, es va convertir en política.

20

1939 Naix a Chicago Judith Sylvia Cohen (Judy Chicago). Pintora, escultora, educadora, escriptora i pionera de l'art feminista estatunidenc.

21

1856 Naix Louise Béthune, EUA. La primera nord-americana arquitecta professional.

22

2014 Ana Isabel Clementada, arquitecta canlàbria, Doctora en Geotècnia, participa en els cursos d'estiu de la Universitat de Cantàbria amb una presentació sobre formigó reciclat.

23

1859 Mor Marceline Desbordes-Valmore. Actriu, cantant i poeta francesa del Romanticisme.

24

1946 Naix Cristina Grau García, València. Va ser arquitecta, professora de Projectes arquitectònics a la Universitat Politècnica de València.

25

1941 Naix Maria José Ragué Arias, Barcelona. Investigadora i crítica cultural, feminista i especialista a la contracultura catalana dels anys 70.

26

2022 Marta Peris Eugenio, arquitecta mallorquina que va rebre el Premi d'Arquitectura 2021 del Consell Superior del Col·legi d'Arquitectes d'Espanya.

27

1839 Naix Isabelle Gatti de Gamond. Educadora, feminista i política belga.

28

29

1871 Naix Cornelia Ramondt-Hirschmann va ser una mestra, feminista, pacifista i teosofista holandesa. Una de les dones que va participar en l'impuls de les feministes pacifistes durant la Primera Guerra Mundial.

30

1778 Naix Maria Jansson. Doctora naturalista de les més notables i reconegudes del segle XIX a Suècia.

31

2015 Mor Nadia Dominique Vera Pérez, Mèxic. Antropòloga social, activista i defensora dels drets humans.

INTERIORISME

Arquitectes i enginyeres civils

Elsie de Wolfe

Considerada la mare del disseny d'interiors i la primera decoradora dels EUA.

admagine.com

Charlotte Perriad

A contracorrent d'una època que negava a les dones el seu protagonisme en el disseny contemporani.

arquitecturaydiseno.es

Patricia Urquiola

És la dissenyadora més famosa del món. Allò que toca és convertir-se en èxit immediat.

arquitecturaydiseno.es

Agost 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

5

1922 Mor Alvide Prydz, novel·lista noruega de gran èxit. Va ser cofundadora de l'Associació Noruega d'Afers de la Dona el 1884.

6

1991 Naix Inés Ávalos Vilchez, Jaén. Il·lustradora del calendari de l'Organització de Dones de la CI, "Temps de dones, dones en el temps. Dones al cinema 2022".

7

1813 Naix Paulina Kellogg Wright Davis. Va ser una abolicionista, sufragista, activista pels drets de la dona i educadora nord-americana.

8

1869 Naix Anne O'Hagan Shinn. Va ser una feminista, sufragista, periodista i escriptora nord-americana de contes. Els seus escrits detallen l'exploitació de dones joves que van treballar com a dependents a principis del segle XX als Estats Units.

9

1878 Naix Eileen Gray va ser una puntaire, dissenyadora de mobles, dissenyadora d'interiors i arquitecta irlandesa que va tenir l'èxit d'incorporar l'encaix amb luxe a l'estil internacional.

10

1961 Mor Marion Lucy Mahony Griffin. Va ser una arquitecta nord-americana i una de les primeres dones a graduar-se al prestigiós Institut Tecnològic de Massachusetts.

11

1943 Mor Ella Trebe, Alemanya. Activista de la resistència contra els nazis.

12

1970 Mor Louise Charlotte Maiten, Alemanya. Periodista, escriptora, crítica d'art, teoria socialista i activista dels drets de les dones.

13

1616 Naix Plautilla Bricci, Roma, Itàlia. Va ser arquitecta, pintora i membre de l'Acadèmia de San Luca.

14

1806 Naix Cecilia Fryxell. Va ser una educadora i directora sueca, considerada pionera a l'educació de les nenes a Suècia.

15

1926 Naix Raili Inkeri Marjatta Paatelainen. Va ser una arquitecta finlandesa, professora d'arquitectura a la dècada dels seixanta a la Universitat d'Oulu.

16

1979 Naix Elvira Carpena García, Eix. Arquitecta en actiu.

17

1936 Naix Margaret Hamilton, científica informàtica, matemàtica i enginyera de sistemes. Directora de la Divisió d'Enginyeria de Programari del Laboratori d'Instrumentació del MIT.

18

1985 Naix Julia Arévalo Suárez. Una de les lluitadores socials més rellevants d'Uruguai. Sindicalista, i primera senadora comunista de Llatinoamèrica.

19

1945 Naix Mª Pilar Sánchez Marco, Saragossa. Va desenvolupar múltiples projectes de construcció, recuperació i rehabilitació.

20

1942 Naix Alison Des Forges. Va ser una historiadora i activista nord-americana de drets humans que es va especialitzar en l'anàlisi del Genocidi de Rwanda de 1994.

21

1988 Mor Ray Eames, EUA. Va ser una artista, dissenyadora, arquitecta i realitzadora de cinema nord-americà.

22

1846 Naix Berthe Amalie Alver, Noruega. Escriptora naturalista i feminista.

23

1991 Mor Florence Barbara Seibert, bioquímica nord-americana coneguda per haver inventat el test de la tuberculosi.

24

1852 Mor Sarah Maria Beach. Inventora britànica que va contribuir al disseny d'infraestructures a la Gran Bretanya.

25

1954 Naix Maria del Cisne Rofío Cocios. Va crear el Fòrum Nacional de la Dona Equatòria, Activista pels drets de les dones, xiquets, xiquetes i adolescents.

26

1941 Naix Barbara Ehrenreich. És una assagista i activista social nord-americana.

27

1939 Naix Marie-France Clugnet a França. Especialista en ponts i camellers.
2020 Mª Belén Glez Fontebao. Es publica el seu nomenament com a Catedrática de la Univ. de la Corunya de l'àrea de coneixement d'Enginyeria de la Construcció.

28

1992 Naix Sheila Quesada Ortiz. Enginyera de mines especialitzada en recursos energètics, combustibles i explosius per la Universitat de Jaén. Actualment és enginyera a la Regió de Múrcia.

29

1942 Naix Angiola Bonanni, Roma. Escultora i artista visual feminista resident a Madrid. Les seues obres tracten dos temes principals: la immigració i la situació de les dones.

30

1958 Naix Anna Polikovskaya a Nova York. Destaca per la seua activitat a favor dels drets humans i per la seua oposició al conflicte Ixetxé.

31

1870 Naix Maria Montessori, melgessa i pedagoga.
1772 Mor Marie-Suzanne Giroust, va ser una pintora i miniaturista francesa.

TRANSPORT

Arquitectes i enginyeres civils

Pepa Pardo Rodrigo

Enginyera Industrial en materials i transports, alhora que escriptora i divulgadora feminista sempre.

socialmediaeninvestigacion.com

Emma Estrada

Es va graduar el 1908 a la Politècnica de Torí, provocant el primer debat sobre la denominació del seu títol: *ingegnere o ingegneressa*. Va projectar aqüeductes, funiculars i tramvies.

wikipedia.org

Carmen de Andrés Conde

Després de titular-se va entrar en primera instància al Ministeri d'Obres Públiques, a la Direcció General de Carreteres, especialitzant-se en innovació, qualitat i medi ambient. El 2021 va ser la primera dona a rebre el Premi Nacional d'Enginyeria Civil.

wikipedia.org

Setembre 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

1951 Naix Nellie Letitia McClung. Va ser una política, autora, feminista i activista social canadenca.

2

1999 Julia Fernández de Caleyá Blankemeyer. Arquitecta gallega, publica la seva tesi doctoral "El disseny dels camps de golf. Una aproximació paisatgística".

3

1996 Naix Hana Makhmalbaf. Directora iraniana molt reconeguda i premiada.

4

1791 En plena Revolució Francesa, l'actriu i dramaturga Olympe de Gouges (1748-1793) fa pública la "Declaració dels Drets de la Dona i la Ciutadania".

5

1860 Naix Jane Addams, EUA, Premi Nobel de la Pau. Va pertànyer a la primera generació de dones de classe mitjana alta que va lindre accés a l'educació superior.

7

1955 Es promulga al Perú la Llei del Sufragi Femení.

8

1652 Naix Luisa Ignacia Roldán, Sevilla, coneguda com "La Roldana". Va ser la primera escultora espanyola registrada.

9

1908 Naix Aurora Reyes considerada la primera dona muralista de Mèxic.

10

1925 Naix Luo Xiaowei, a Xina. Va ser arquitecta i autora de diversos llibres sobre historiografia de l'arquitectura actual i de l'arquitectura tradicional.

11

1364 Naix Christine de Pizan, Venècia, Itàlia. Poetessa, filòsofa i escriptora. Es va convertir en la primera escriptora professional de la història gràcies a la seva tenacitat i força de voluntat.

12

1897 Naix Irene Joliot-Curie, França. Físicòquímica que va participar activament en la lluita pel desenvolupament social i intel·lectual de les dones.

13

1959 Naix Roser Román Rivas a Madrid. Arquitecta per l'ETSAM des del 1985 i activista feminista.

14

1730 Mor Sophia Elisabet Brenner, nascuda a Weber. Va ser una escriptora, poeta i feminista sueca.

15

1948 Naix Dorotea Wilson Tatham. És activista, militant, defensora de la cultura criolla i dels Drets Humans de les dones afrodescendents i caribenyes.

16

1962 Naix Edvina Barreto Cabrera. Arquitecta de l'illa de la Palma, va néixer a Venezuela, filla d'emigrants palmers.

17

1900 Naix Maritza Ostenso, va ser una novel·lista i guionista d'origen noruec i estunidenc.

18

1587 Naix Francisca Caccini a Florència. És una de les compositoras més importants de la història de la música. Considerada com una de les primeres dones que va escriure una òpera.

19

1937 Naix Esther Ferrer, Sant Sebastià. Dona pionera en fer servir la performance per transgredir l'art.

20

1927 Naix Milka Bliznakov, arquitecta i historiadora d'arquitectura búlgara. Va fundar l'Arxiu Internacional de les Dones a Arquitectura.

21

1981 Sandra Day O'Connor es va convertir als EUA en la primera dona a ocupar el càrrec de jutge del Tribunal Suprem. El vot va ser crucial en els casos del dret a l'avortament i de les persones homosexuals.

22

1943 Naix Dale Spender acadèmica, professora, escriptora i consultora feminista australiana.

23

Dia Internacional contra l'Explotació Sexual, la Tracta i el Tràfic de Dones i Menors amb finalitats d'Explotació Sexual.

24

1920 Mor Inessa Armand, escriptora i revolucionària francesa. El 1915 es va mudar a Suïssa i va organitzar la Conferència Internacional de Dones Socialistes, oposada a la guerra.

25

1912 Naix Aurèlia Rosell Palau. Una de les primeres dones ferroviàries de l'Estat espanyol va ser guardabarreres.

26

1906 Mor Gualberta Alaide Beccari. Va ser una escriptora i periodista italiana, sufragista, feminista, republicana, pacifista i reformadora social.

27

1965 Naix Lucía Cano Pintos, Madrid. Arquitecta espanyola el treball de la qual es distingeix principalment per l'ús de la policromia i per l'exploració creativa amb nous materials.

28

DIA PELS DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS I LA DESPENALITZACIÓ DE L'AVORTAMENT

29

1967 Isabel de P. Tróbal i Tallada, primera enginyera industrial de Catalunya. Aquest dia funda amb altres la Caixa d'Enginyers. 2019 Mor Luz Amoroch Carreño, primera arquitecta formada a Colòmbia.

30

1983 Naix Nora Stanton Blatch, Anglaterra. Enginyera civil i feminista.

STES
INTERINDUCAL
Organización de Mujeres

CONFEDERACIÓN
INTERINDUCAL
Organización de Mujeres

STEPV
dones

INTERINDUCAL
dones

CARRETERES I FERROCARRILS

Arquitectes i enginyeres civils

Elsie Eaves

Va desenvolupar una llarga i intensa carrera que es va iniciar al Departament de Carreteres de Denver i a la Companyia de Ferrocarrils de Denver i Rio Grande. Es diu que el seu article "Wanted: Women Engineers" va despertar moltes vocacions entre les dones.

futuropasado.com

Sheila Ortiz de Quesada

«El disseny i l'execució d'obres civils com a carreteres són part del camí que m'ajuda a complir els meus objectius. Fins i tot els desviaments em fan créixer».

Justicia Espada Acuña Mena de Gajardo

Va ser una enginyera civil xilena, la primera dona amb aquesta professió al seu país. El 1920, va entrar com a calculista de ponts a l'Empresa dels Ferrocarrils de l'Estat.

wikipedia.org

Octubre 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

1931 S'aprova per les Corts el vot femení a Espanya, defensat per Clara Campoamor.

2

1979 Naix Noemí Tejera Mujica, Las Palmas de Gran Canària. Arquitecta, Urbanista.
1960 Naix Mª Pia Dramas González-Moro, Tenerife.

3

1931 Naix Denise Scott Brown, Zàmbia. El 1991 va ser exclosa del premi Pritzker el que va provocar un debat sobre les dificultats de les dones arquitectes per ser reconegudes en la seua professió.

4

1836 Naix Juliette Adam, escriptora i feminista francesa.

5

DIA DE LES I ELS DOCENTS

6

1953 Mor Vera Ignatyevna Mukhina. Va ser una destacada escultora i pintora soviètica. Anomenada "la reina de l'escultura soviètica".

7

DIA MUNDIAL DE L'ARQUITECTURA
DIA MUNDIAL DE L'HABITAT
2006 Mor Anna Polikovskaya, EUA, es destacarà per la seua activitat a favor dels drets humans i per la seua oposició al conflicte txetxè.

8

1934 Naix Carmen Laffón de l'Escosura, Sevilla. Va ser una pintora i escultora figurativa espanyola. Va rebre el nomenament de Filla Predilecta d'Andalusia l'any 2013.

9

1888 Naix Julie Reissnerová, Praga. Va ser poeta, directora d'orquestra, compositora i crítica musical.

10

1986 Ana Belén Parra aconsegueix la seua plaça com a maquinista de tren de la primera promoció.
2019 Patricia Sabín Díaz pren possessió com a professora titular del Dep. de Projectes Arquitectònics Urbanisme i Composició de l'Escola Tècnica Sup. d'Arquitectura de la Univ. de la Corunya.

DIA DE LES XIQUETES

12

1904 Naix Laudelina de Campos Melo, Poços de Calda. Activista sindical i treballadora domèstica. Va lluitar contra els prejudicis racials, la subvaloració de les dones i l'exploració de la classe treballadora.

13

1977 Naix Anna Heringer, arquitecta alemanya coneguda per haver desenvolupat una arquitectura sostenible principalment a països com Bangla Desh o el Marroc.

14

1906 Naix a Alemanya Hannah Arendt, una de les intel·lectuals més importants del s. XX.

Dia de la Dona Rural

15

2011 A Estelania Vázquez Müller li lliuren el Premi Manuel Gómez Román a la recuperació de l'habitat rural i construccions en la modalitat d'Edificacions tradicionals rehabilitades o restaurades.

16

1928 Naix Mary Daly. Va ser una filòsofa, acadèmica i teòloga feminista radical nord-americana.

17

1928 Naix Mary Daly. Va ser una filòsofa, acadèmica i teòloga feminista radical nord-americana.

18

2017 Iris González Taboada rep el Premi de Recerca que convoca la Reial Acadèmia de Doctors d'Espanya per la seua tesi doctoral. Usa materials reciclables.

19

DIA INTERNACIONAL DE LA LLUITA CONTRA EL CàNCER DE MAMA

20

1953 Naix Cristina García-Rosales, Madrid. Arquitecta fundadora de l'Associació la Dona Construeix, compromesa amb la visibilització de les dones.

DIA de les ESCRITORES

21

2016 Maria Jesús Blanco Piñero rep el Premi Gran d'Àrea 2016, d'Aportació a l'Arquitectura. Primera arquitecta a exercir la professió a Ourense.

22

1930 Naix Milagros Rey Hombre, la primera arquitecta gallega. Entre les seues obres destaquen el local social de pescadors de Finisterre, la font de "Cuatro Caminos" i la torre Daurada, primer gratacel corunyes.

23

Naix Emily Roebling, enginyera nord-americana que va liderar la construcció del pont de Brooklyn.

24

1983 Es crea a l'Estat Espanyol l'Institut de la Dona.
1885 Naix Alice Jacqueline Perry, poeta, feminista i enginyera irlandesa.

25

1840 Naix Helen Augusta Blanchard, inventora nord-americana que va rebre 28 patents. Va inventar la màquina de cosir en ziga zaga.

26

1879 Mor Angelina Emily Grimké, va ser una activista política nord-americana, abolicionista de l'esclavitud i defensora dels drets de la dona.

27

1999 Mor Charlotte Perriard. Arquitecta i dissenyadora francesa. Va ser una de les impulsores de l'arquitectura interior moderna.

28

1932 Naix Margarita Pisano Fische. Arquitecta, escriptora, letrada i feminista xilena pertanyent al "Movimiento Rebelde del Afuera". Va ser una de les fundadores de la Casa de la Dona La Morada.

29

1956 Naix Kazuyo Sejima al Japó. Arquitecta i docent, va ser la primera dona a dirigir el 2010 la Biennal d'Arquitectura de Venècia.

30

1955 Naix Maribel Correa Brito, Santa Cruz de Tenerife. Premi d'Arquitectura de Canàries "Manuel de Orta y Arcocha" en dues ocasions.

31

2012 Mor la italiana Gae Aulenti. Va restaurar edificis de tot el món.
1955 Naix Maribel Correa Brito, Santa Cruz de Tenerife. Premi d'Arquitectura de Canàries "Manuel de Orta y Arcocha" en dues ocasions.

PONTS

Arquitectes i enginyeres civils

Sarah Guppy

El 1811 va ser la primera dona que va patentar un pont, antecedent de la construcció del pont penjant de Clifton a Bristol. Va ser una pionera en la lluita perquè les dones pogueren accedir a l'educació.

wikipedia.org

Marie-France Clugnet

Va ser la primera en ingressar a "l'École des Ponts et Chaussées" en 1962. Especialista en ponts i carreteres té una llarga carrera a l'Administració.

futuropasado.com

Emily Warren Roebling

És coneguda per la seua decisiva contribució a la conclusió del Pont de Brooklyn, esdevingué de fet l'enginyera en cap de l'obra.

wikipedia.org

Novembre2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1973 Naix Ida Annah Ryan, arquitecta nord-americana que va crear un dels primers estudis d'arquitectura formals per dones. 2021 Maria Novas publica el seu llibre "Arquitectura y género".

1988 Mor Jakoba Helena Mulde. Va ser una arquitecta i urbanista holandesa que va treballar a l'Administració Municipal de la ciutat d'Amsterdam durant més de 40 anys.

1946 Naix Susie Orbach, Londres. És una psicoterapeuta britànica, psicoanalista, escriptora i crítica social. Al seu primer llibre "Fat is a Feminist Issue" va analitzar la psicologia de les dietes en les dones.

1911 Naix Ángeles Santos, Portbou. Pintora i artista gràfica pertanyent a la Generació del 27. El 2003 va rebre la Medalla d'Or al Mèrit a les Belles Arts.

1897 Naix Juana Pereyra, Montevideo. Enginyera civil graduada el 1920 que la va convertir en una de les primeres enginyeres d'Amèrica del Sud.

1964 Mor Cecília Benevides de Carvalho Meireles, Brasil. Va ser poeta, professora i periodista de gran prestigi.

1887 Naix Elisa Leonida Zamfires, Romania. Va ser rebultada a l'Escola de Ponts i Camins de Bucarest per ser dona. Va estudiar a Berlín.

1859 Naix Elisabeth (Betsy) Baeldet, Rotterdam. Va ser activista pels drets de la dona, pacifista i feminista.

1926 Naix Taneko Suzuki. Va ser experta en química de proteïnes i en el desenvolupament d'aliments a partir de proteïnes de peix.

1893 Naix Mary Ellinor Lucy Arche. Va ser la primera dona científica a l'Organització de Recerca Científica i Industrial de la Commonwealth (CSIRO) d'Austràlia.

1980 Mor Jeanne Halbwachs. Va ser una pacifista, feminista i socialista francesa. Una de les principals figures del pacifisme integral dels anys trenta.

2018 Elisa Valero Ramos, primera dona del món a recollir el premi Swiss Architectural Award.

2020 María Luz Rivas Díaz, enginyera gallega que entra a formar part com a vicepresidenta de la Comissió de Posada en Valor de l'enginyeria del col·legi d'enginyers de Camins, Canals i Ports de Galícia.

1955 Naix Amanda Levele, arquitecta britànica. Va guanyar el 2018 el premi Jane Drew que reconeix el seu treball i el seu compromís per visibilitzar la dona a l'arquitectura.

2022 L'enginyera de Ports Dina Aryan-Zahlan va ser nomenada Dona de l'Any 2022 de WTS-Los Angeles.

1976 Mor Elisa Bacholén, enginyera argentina. Activista feminista, va ser una de les fundadores de la Unió Feminista Nacional el 1918. 2018 Mor a Santiago de Compostela Elena Arregui Cruz-López. Una de les primeres dones a estudiar la carrera d'arquitectura a Espanya.

1885 Naix Olive Wetzel Dennis a Pennsilvània. Va ser una enginyera les innovacions de la qual en el disseny van canviar la naturalesa dels viatges amb tren.

1850 Naix Salomé Ureña, Santo Domingo. Poeta i educadora reconeguda per la defensa a favor d'una millor educació per a les dones.

1922 Naix Elissa Aalto, arquitecta finlandesa.

1900 Naix Delia Weber, narradora i pintora. Va ser defensora dels drets de les dones participant a la directiva d'Acció Feminista Dominicana.

2008 Mor l'arquitecta madrilenya Matilde Ucelay Maorlúa. Primera llicenciada en arquitectura a Espanya.

25 Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència Cap a les Dones 1963 Naix Inés Sánchez de Madariaga, Madrid. Arquitecta i urbanista feminista.

1920 Naix Marina Waisman a Argentina. Arquitecta i docent. Especialitzada en l'estudi del patrimoni va participar a la restauració de diversos edificis històrics.

1928 Naix Maria Belén Morales a Santa Cruz de Tenerife. Escultora i pintora que el 1965 va organitzar la 1a Exposició de Dones Artistes a les illes i segona a Espanya.

1950 Naix Carolina Martínez Pulido, biòloga canària. La seua investigació centrada en el protagonisme i les aportacions de les dones a les ciències biològiques.

29 Dia Internacional de les Defensores dels Drets Humans

1946 Naix Marina Abramovic, Belgrad (Sèrbia). La seua obra explora a través de la performance la relació entre artista i audiència.

CANALS i PORTS

Arquitectes i enginyeres civils

Dina Aryan-Zahlan

Una dona líder al camp del transport que ha fet una contribució destacada a la indústria i ha contribuït directament a l'avanç de les dones i les minories a través de programes o oportunitats en el camp del transport.

unwomen.org

Mela García-Pérez

«No vull arribar a un lloc directiu comportant-me com un home, no ho soc».

lavozdealmeria.com

Sara Lobato Rubio

«Les dones enginyeres de Camins, canals i ports tenim la qualitat de ser multidisciplinars. A més de la particularitat de ser molt resolutives i pràctiques».

Canal de Youtube del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos

Desembre 2024

Temps de dones, dones en el temps

Dilluns

Dimarts

Dimecres

Dijous

Divendres

Dissabte

Diumenge

1

1962 Naix Rolmi Enciso, Mèxic. Artista feminista i que tracta quasi totes les disciplines artístiques.

2

2016 Mor Gisela May, actriu de teatre alemanya. Guardonada amb la màxima distinció civil atorgada per Alemanya.

3

1842 Naix Ellen Henrietta Swallow Richards a Massachusetts. Va exercir entre altres especialitats, l'enginyera sanitària. Va dedicar més d'una dècada de la seva vida a que les dones poguessin estudiar carreres universitàries a l'àrea de les ciències.

4

2003 Mor Dulce Chacón, novel·lista defensora dels drets de les dones i de la pau.

5

1914 Naix Lina Bo Bardi a Roma. Arquitecta italo-brasileira representativa del Moviment Modern a l'arquitectura brasilera del segle XX.

6

2022 Geraldina Guerra, activista contra els femicidis a l'Equador, va ser declarada com una de les 100 dones més influents i inspiradores al món per la cadena britànica BBC.

7

1899 Mor Anna Christina Berkhout, escriptora holandesa. Va escriure llibres per a xiquetes en els quals les encoratjava a ser independents, estudiar i treballar.

8

2019 Les murcianes Helena Flores i Mara Martínez han protagonitzat amb la seva experiència professional l'obertura de l'exposició: Dones enginyeres d'èxit.

9

1934 Naix Judith Olivia Dench. Actriu britànica de reconeixement mundial per les seues interpretacions espectaculars.

10

2021 Cristina Ansede Viz, gallega. Arquitecta, rehabilitació i disseny. Premi «Gran de Àrea d'Aportació a Arquitectura» del Col·legi d'Arquitectes de Galícia.

11

1923 Naix Gira Sarabhai. Ahmedabad, Raj britànic. Va ser una arquitecta, dissenyadora i pedagoga del disseny a l'Índia.

12

1942 Naix Amparo López Jeon, activista galleguista, sufragista i presidenta de l'Agrupació Republicana Feminista de La Corunya.

13

1830 Naix Mathilde Fibiger. Va ser una feminista, novel·lista i letrada danesa. Va decidir fer de l'emancipació de les dones el seu objectiu de vida.

14

2021 Lesley Lokko. Arquitecta, acadèmica i novel·lista ghanesa-escocesa va ser nomenada comissària de la XVIII Mostra Internacional d'Arquitectura, de la Biennal de Venècia.

15

1979 Pepa Domínguez Jaime, arquitecta municipal de l'Ajuntament de Marinaleda, Sevilla. Activista feminista i col·laboradora molt important en aquest calendari.

16

1869 Naix Bertha Feicht als EUA. El 1893 va ser la primera dona a rebre una llicenciatura en enginyeria, graduant-se a la Universitat Estatal d'Ohio.

17

1706 Naix Émilie du Châtelet or Châtellet, París. Matemàtica, física i filòsofa. Va ser la figura femenina més important en la física durant la Il·lustració a França.

18

1913 Mor Louise Béthune. Nascuda com a Jennie Louise Blanchard, va ser la primera arquitecta professional dels Estats Units.

19

2018 Maria Teresa Palomares Figueras, arquitecta i professora de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat de València. Publica "DOCOMOMO. Arquitectura moderna y patrimonio".

20

2022 Mor Blanche Lemco van Ginkel. Va ser una arquitecta canadenca, urbanista i professora. Primera dona que va dirigir una Facultat d'Arquitectura a Canadà.

21

1937 Naix Jane Fonda, amb una llarga i prolífica trajectòria al cinema nord-americà. Dona liberal i feminista.

22

1939 Mor Maria Cambrils Sendra, València. Va ser una escriptora feminista autodidacta. Va formar part de l'elit intel·lectual obrera com a articulista i conferenciant.

23

1889 Naix Maja Björkman, periodista i escriptora sueca. El 1930 va publicar el seu llibre antibèl·lic "Mai més la guerra".

24

1922 Naix l'actriu nord-americana Ava Gardner, considerada com un dels mites del Setè Art de S. XX.

25

1806 Naix Martha Coffin Wright. Va ser una feminista, abolicionista i signant de la Declaració de Seneca Falls als Estats Units.

26

1930 Naix Estefanía Chávez Barragán a Texas. Va ser una arquitecta mexicana considerada pionera en la incorporació de la perspectiva de gènere en la problemàtica de les ciutats i en el seu ensenyament.

27

1882 Naix Mina Loy (nom d'artista de Mina Gertrude Löwy). Artista, poeta, novel·lista, assagista, feminista i dissenyadora britànica.

28

2008 Mor Marta Maria Malamoras Figueroa. Va ser una sindicalista panamenya, defensora dels interessos sindicals de les dones obreres a Panamà i activista política.

29

1875 Naix Love Rosa Ganit, melgessa nord-americana. Copresidenta de l'Associació Nord-americana de Dones Melgesses.

30

1790 En plena Revolució Francesa, Elta Palm d'Alders pronuncia davant l'Assemblea Federaliva del Club d'Amics de la Veritat el discurs: "Sobre la injustícia de les lleis a favor dels homes a costa de les dones".

31

1984 Sara Lobato Rubio, Càceres. Actualment degana del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de les Illes Balears.

Activitats suggerides

Aquestes activitats estan extractades. Activitats completes i annexos en organizaciondemujeres.org

Paisatgisme

GENER

De 0 a 3 anys

Pintant amb bastonet

Donarem a l'alumnat una fitxa amb un tronc d'un arbre dibuixat. Amb l'ajuda de bastonet per a les oïdes i tèmperes de colors, els alumnes hauran de pintar les fulles de l'arbre.

De 3 a 6 anys

Construïm edificis

Els alumnes i les alumnes, amb ajuda de material reciclat: caixes de cartó, plàstics, botelles, paper, botons, revistes, cordes..., hauran d'intentar construir cases o edificis, amb tots els seus detalls: finestres, portes...

De 6 a 9 anys

En primer lloc, preguntarem si saben què és l'Arquitectura i a continuació farem una "pluja d'idees" per a veure si coneixen dones i homes que s'han dedicat a aquesta ocupació al llarg de la història. Anotarem els seus noms.

Presentarem a la següents Arquitectes paisatgistes: **Ana Sanz Llorens Casanovas, Rosa Barba, Teresa Galí-Izard Monagas i Flora Pescador Monagas**. Passarem una breu biografia i alguns dels seus projectes més significatius.

TAXI

Aquesta activitat és un joc en la qual, d'una banda, tenim les targetes amb noms de les autores o fotos (depenent del nivell/curs), més algunes de les seues obres més negudes.

Repartirem la meitat de les targetes a l'alumnat, amb l'altra meitat, la de noms/fotos i les fotos. L'alumnat va caminant per la classe i quan troben a la seua parella se senten junts en un lloc de la classe (lloc acordat).

De 9 a 12 anys

1- Descobrim algunes Paisatgistes.

Comencem per descobrir la vida d'algunes de les paisatgistes més eminents de l'Estat espanyol i a conèixer la seua obra: **Ana Sanz Llorens, Rosa Barba Casanovas, Teresa Galí-Izard i Flora Pescador Monagas**.

Flora Pescador Monagas

2- Comparació

Comparem imatges de les seues obres per a buscar elements en comú i característiques pròpies, i així intentarem definir què és el paisatgisme. Ho completarem amb un *kahoot que parle del paisatgisme en general i d'aquestes paisatgistes en particular.

De 12 a 15 anys

Per a pensar...

El paisatgisme és un vessant de l'arquitectura que imagina, crea i organitza un espai natural.

1. Prenent consciència.

Realitza una cerca ràpida en Internet googlejant *"millors paisatgistes del món"* i *"millors paisatgistes de la història"*. Indica quantes d'elles són dones. A què creus que es deu aquesta desproporció?

2. Canviem el món.

Utilitzarem la classe com a amplificador de les figures femenines dedicades al paisatgisme. Et convidem que busques en Internet treballs d'**Ana Sanz Llorens, Rosa Barbas Casanovas, Teresa Galí-Izard i Flora Pescador Monagas**, i amb les imatges dels seus treballs ompli les parets de l'aula per a portar la seua visió de l'espai públic a un espai igualment públic.

De 15 a 18 anys

Projecte de disseny i adequació d'espais escolars segons el Paisatgisme Sostenible i Accessible.

L'elaboració de cada Projecte de Disseny és a càrrec de les i els alumnes d'entre 15-18 anys, en grups de 5 persones.

S'organitza en 3 fases:

1a fase. Documentació i cerca d'informació sobre dones Arquitectes que hagen basat el seu treball en el Paisatge i la Sostenibilitat.

2a fase. Elecció d'un espai de l'accés i de l'interior del centre educatiu. Sobre el pla del centre, l'atessa l'elecció de cada grup de la classe, es distribueixen els espais exteriors i també interiors del centre escolar.

En aquesta fase, cada grup de batxillerat ha d'explicar a l'alumnat de 3ri i 4t ESO el seu projecte, i formar els equips d'execució.

Cada grup haurà de dissenyar, organitzar i executar un projecte d'adequació dels espais triats. Hauran de ser materials reciclats o de procedència sostenible.

3a fase.

Execució del projecte

Cada grup serà coordinat per professorat dels 3 nivells per a facilitar l'organització dels grups i ajudar a l'execució de cada projecte.

Persones adultes

Utilitzant internet realitzarem la següent cerca:

- Definició de paisatgisme.
- Tipus de paisatgisme.
- Cerca del paisatgisme a la ciutat (fotos).
- Dones paisatgistes: buscar treballs realitzats per les següents paisatgistes: **Ana Sanz Llorens Casanova, Teresa Galí, Rosa Barba, Flora Pescador**.
- Què cal estudiar per a ser paisatgista?

Imprimir fotos dels treballs de les anteriors paisatgistes i realitzar una exposició d'aquests treballs.

De 12 a 15 anys

Visionat de vídeo Zaida Muxí.

<https://www.facebook.com/watch/?v=2125823344375980>

Respon les següents preguntes:

- Quins problemes presenten les grans ciutats hui dia?
- Quines solucions es podrien donar perquè els espais públics donen resposta a les necessitats que demanda la societat actual?
- Com projectaries tu una ciutat que atenga per igual a totes les persones que l'habituen?

Busca informació sobre aquesta arquitecta i urbanista coneguda per la seua experiència en les qüestions d'espai i gènere i cita alguna de les seues obres.

Entrevista a Zaida Muxí Martínez, professora i arquitecta

Comentari d'article de premsa sobre Ana Falú.

Ana Falú: *"En un mundo hecho para hombres blancos es preciso feminizar la arquitectura"* / *América Futura*

<https://elpais.com/america-futura/2022-09-23/ana-falu-en-un-mundo-hecho-para-hombres-blancos-es-preciso-feminizar-la-arquitectura.html>

Quina és la situació actual que identifica Falú? Per què diu l'autora que la ciutat està pensada per a l'home blanc, de classe mitjana i heterosexual? Per què creieu que és important que l'urbanisme estiga centrat en el barri?

Les conclusions a aquests treballs han de fer reflexionar el nostre alumnat sobre la necessitat d'un canvi radical en la concepció del món.

De 15 a 18 anys

Sabíeu que ho van fer elles? Petjades en la teua comunitat.

Comencem creant un debat entorn de l'arquitectura i del següent vídeo (Documental Arquitectes, 20 min. <https://youtu.be/tids8JGBkEI>) en el qual deu arquitectes parlen sobre la condició femenina en el sector de l'arquitectura.

Després del debat, l'alumnat s'organitzarà en grups de 4-5 integrants i hauran de buscar treballs de dones en espais públics de la seua comunitat. Després de trobar-les, hauran de fer una infografia amb imatges i, posteriorment, presentar les petjades que han trobat a la resta de grups.

Persones adultes

Activitat

Estudi sobre el paper d'algunes dones arquitectes i enginyeres molt conegudes de diferents etapes i edats. Documentació a través de xarxes. Elaborar fullet grandària A4, plastificat, per a penjar en algun racó del centre on es veu la fotografia, d'una banda, i els seus treballs, d'una altra. Títol de l'exposició: **EVOLUCIONS**. Elaborar un padlet amb les fotografies i treballs per a la web i xarxes.

Urbanisme

FEBRER

De 0 a 3 anys

Grans dones en construcció!

L'objectiu de l'activitat és familiaritzar l'alumnat amb dones arquitectes i enginyeres civils del territori corresponent.

S'establiran diferents espais d'aprenentatge i joc, en el qual es destacaran projectes de dones rellevants amb fotos de les seues obres, que ens serviran d'inspiració per al desenvolupament de les activitats, com: elaboració de la façana amb rajoles, realització de carreteres amb plastilina, reparar el ferrocarril o jocs amb blocs.

De 3 a 6 anys

Arquitecta en procés

Es crearà un nou projecte en infantil que consistirà en la creació del racó: *"Dissenyant somnis"*. Un projecte per a valorar el treball de les dones que van revolucionar l'arquitectura i ens serveixen d'inspiració.

Com a activitat prèvia es realitzaran cascos de protecció per a realitzar els projectes amb la major seguretat. I l'activitat principal consistirà en la construcció d'una casa de cartó amb tots els seus detalls. L'alumnat decorarà el racó, aportant el seu estil i personalitat i s'inclouran els quadres de fotos de dones rellevants del seu territori que hagen conegut.

Elaboraran els seus primers projectes en paper i intentaran recrear-los, utilitzant els materials que desiguen: rotllos paper cuina, fregalls, cartó...

De 6 a 9 anys

L'objectiu de l'activitat és la construcció d'una ciutat habitable i segura. Per això, l'alumnat elaborarà la seua pròpia casa emprant una caixa de cartó de sabates i materials quotidians com a pintura, cartolina, plastilina..., de manera senzilla, dissenyarà l'interior com l'exterior d'aquesta.

S'organitzarà una urbanització en la classe. Farem un debat per a recollir els elements urbanístics que no poden faltar en la nostra localitat: il·luminació en tots els carrers i espais públics, manteniment adequat de la vorera i mobiliari urbà...

Aquesta activitat podria tindre el nom *"Dissenyem ciutats adequades per a les dones"*. Convidem al professorat a llegir l'article del Banc Mundial *"Dissenyar ciutats amb perspectiva de gènere"*.

Una altra proposta és la visualització del vídeo de l'arquitecta i urbanista **Zaida Muxí** centrat en un enfocament igualitari del disseny urbà.

Les ciutats tenen gènere i és masculí: l'arquitecta **Zaida Muxí** <https://youtu.be/eEa-dp7d4el>

Edificis singulars

ABRIL

De 0 a 3 anys

Construïm

Amb diferents tipus de blocs de construcció, quadrats i blocs de goma-escuma, anelles, cubs, prismes, volanderes, pedres vacil·lants, etc. Les xiquetes i els xiquets han d'experimentar la creació en altura i la (in-)estabilitat de les construccions.

¿Casa o niu?

Es tracta d'un exercici de discriminació visual en el qual l'alumnat ha de localitzar on està la casa que hi ha entre els arbres (tocar, assenyalat, envoltar/marcar, fixar la mirada...).

De 3 a 6 anys

Corbes i rectes

Després de visualitzar edificis singulars dissenyats per **Zaha Hadid y Kazuyo Sejima, Carme Pinós i Desplat**, l'alumnat pot dibuixar, modelar o construir amb diferents materials, formes corbes y rectes per a formar edificis inspirats en les obres d'arquitectura vistes.

De 6 a 9 anys

Cases singulars

Després de la lectura i visualització de cases/habitatges singulars a través de llibres com: *"Cases"* i *"Dibuixa'm una casa"* (a partir de 6 anys) i *"Croquis"* (a partir de 8 anys), tots de l'editorial CocoBooks, l'alumnat ha de crear/dissenyar habitatges que presentarà a la resta mitjançant un dibuix original o acolorit. L'autora o autor dels dissenys millor valorats hauran de dirigir un equip per a construir la maqueta a partir del disseny original.

De 9 a 12 anys

Edificis singulars

Distribuir entre els grups base la cerca dels següents "llocs", extraure'n imatges i localitzar-los en el mapa, o bola del món, col·locant una xinxeta o agulla amb la imatge: Museu Sumida Hokusai, Centre Heydar Aliyev, Caixa Forum Saragossa, New Museum of Contemporary Art, 21st Century Museum of Contemporary Art, Castillo GarcíMuñoz, Ópera de Guangzhou, Galaxy SOHO.

De 9 a 12 anys

Aquesta activitat consisteix a conèixer les obres arquitectòniques realitzades per dones a través del navegador. El projecte té com a nom **NAM Navegando Arquitecturas de Mujer**.

<http://navegandoarquitecturasdemujer.ua.es/navegando-arquitecturas-de-mujer>

Aquest projecte es ve executant des de 2021 i mostra treballs realitzats en tot el territori estatal; hem de destacar la seua implicació per mostrar la labor de dones arquitectes de tots els territoris de l'estat.

En la mateixa web també trobareu l'apartat *"Miradas Situadas. Arquitectura de Dona a Espanya des de Perspectives Perifèriques 1978-2008"*, és un treball de recerca que s'inicia en els anys de la transició fins a l'actualitat i mostra els nous paradigmes arquitectònics en els quals les dones tenen un paper preponderant.

<http://navegandoarquitecturasdemujer.ua.es/miradas-situadas>

De 12 a 15 anys

A l'altura de...

L'activitat consistirà en la realització per grups d'una maqueta d'un edifici de l'arquitectura triada. Aquestes maquetes s'exposaran en els corredors o entrada de l'IES al costat d'un xicotet mural que porte la imatge i el nom de l'arquitecta.

De 15 a 18 anys

Coneix a les teues arquitectes

- Realitzarem una anàlisi comparativa de la situació de les dones en l'arquitectura amb altres professions liberals i tradicionalment masculines i amb altres professions artístiques.

- Consisteix a conèixer les principals arquitectes del territori corresponent. El projecte té com a nom **NAM Navegando Arquitecturas de Mujer**.

<http://navegandoarquitecturasdemujer.ua.es/navegando-arquitecturas-de-mujer>
En la mateixa web també trobareu l'apartat *"Miradas Situadas. Arquitectura de Dona a Espanya des de Perspectives Perifèriques 1978-2008"*

<http://navegandoarquitecturasdemujer.ua.es/miradas-situadas>

Persones adultes

Maquetes emblemàtiques

L'objectiu és elaborar una maqueta d'edificis/llocs emblemàtics del món, les arquitectes del qual, paisatgistes o decoradores...no van rebre el merescut reconeixement o van ser excloses deliberadament.

Prèviament es realitza la lectura de l'article *"10 dones que van revolucionar l'arquitectura"* i visionat del documental al qual es fa referència. <https://ovacen.com/arquitectas/>

Després, individualment hauran de triar a una de les dones i intentar emular una de les seues obres més característiques amb una maqueta. El final de l'activitat serà l'exposició oral del seu treball, en el qual es relatarà la vida i obra de l'autora.

Espais públics

MARÇ

De 0 a 3 anys

Activitat

Amb motiu del *Dia de l'Arbre*, cada xiqueta i xiquet plantarà una planta al pati del centre educatiu. L'alumnat per a l'activitat rebrà l'ajuda segons les seues necessitats. A cada planta se li posarà el nom del xiquet/al que el vaja a plantar i aquest es responsabilitzarà de la seua cura. Al llarg del curs s'aniran fent fotos del procés de creixement de cada planta.

De 3 a 6 anys

Què hi ha als parcs?

Materials: Fotografies d'espais públics oberts, gomets, pintura de dits, retoladors.

S'observaran imatges de parcs en la pantalla de la pissarra digital, després es nomenen els elements que en ell apareixen i aprenen quins corresponen a estructures arquitectòniques, reconeixent els elements arquitectònics i aquells que no ho són. Es reparteixen, per grups, còpies de les imatges treballades: marcaran amb un gomet els elements arquitectònics de les fotografies: bancs, tanques, tobogans, gronxadors, pont penjant, teranyina, fonts, etc.; i marcaran amb pintura de dits/retolador aquells que no ho són: cotxes, arbres, botigues, bicicletes, persones... Finalment verbalitzaran als seus companys el que han realitzat.

De 6 a 9 anys

Dissenyem el nostre barri

1- A l'aula treballarem per grups sobre el plànol del barri, triant i marcant itineraris: des de les nostres cases al col·legi, des de les nostres cases al parc, a les pistes esportives, etc.

2- Realitzem eixos itineraris caminant. En aquesta eixida anem agafant notes sobre: Quines són les zones més perilloses per als xiquets i xiquetes com a vianants per a anar a l'escola, a la plaça, al parc, etc. Punts crítics, zones de més trànsit. Ens fixem en les zones verdes, zones comunes. Estem atents a l'aspecte estètic dels carrers, els parcs, etc. Utilitat, estat, estètica del mobiliari urbà.

3- De tornada a classe, comentem el que hem recollit i redactem amb l'opinió de tots i totes, com serien els nostres itineraris ideals: Respecte al trànsit, les voreres, ombres, visibilitat, mobiliari urbà, soroll, conveniència dels passos de vianants, semàfors, carrils bici, etc.

De 9 a 12 anys

Pionera en un món d'homes

Lectura de la següent notícia de premsa: *[Pa-loma Cabañas es la primera mujer con obra construida en la ciudad y la impulsora del primer PERI](https://www.elcorreo.com/miranda/201603/05/abandderada-mundo-hombres-20160305230650.html)*

<https://www.elcorreo.com/miranda/201603/05/abandderada-mundo-hombres-20160305230650.html>
Elabora un mapa dels llocs en els quals va treballar com a arquitecta. Busca fotografies per a il·lustrar-ho. Reflexiona sobre el que diu dels seus edificis i la ubicació de la cuina en ells. Dibuixa un bloc de cases amb espai públic comú pensant en les necessitats dels qui allí viuen.

Carmen Francés Tardajos

Activitats suggerides

Aquestes activitats estan extractades. Activitats completes i annexos en organizaciendemujeres.org

Vivendes socials

MAIG

De 0 a 3 anys i de 3 a 6 anys

La mestra o el mestre col·locarà l'alumnat en assemblea formant un cercle i mostrarà fotos de dones arquitectes i enginyeres que han lluitat perquè visquem en un món millor i expliquem en què consisteix el seu treball.

- Preguntem si coneixen alguna dona que tinga aquesta professió.
- Comentem les dependències dels habitatges i la importància de poder viure en un.
- De manera oral ens diran quins són els espais de la casa on viuen.
- Aprenem la canço "El pati de ma casa".
- En el racó de les construccions fem cases.

De 3 a 6 anys

La mateixa proposta que per a l'etapa de 0-3 anys.

De 6 a 9 anys

La mestra o el mestre preguntarà a l'alumnat si coneix les professions de les persones que construeixen habitatges. Parlem d'eixes diferents professions i si coneixen noms de dones que siguin arquitectes, a casa amb les seues famílies, buscaran informació sobre dones arquitectes i en què consisteix el seu treball. Buscaran retalls en revistes i per grups xicotets elaboraran un mural amb la idea d' habitatges socials. En grups de tres elaboraran en plastilina un poble. Comptaran els passos que tenen cadascun/a a la seua habitació al llarg i ample.

De 9 a 12 anys

El grup classe investigarà sobre les dones proposades per a aquest mes: on han nascut, parlaram i el situaran en un mapa, quins treballs han realitzat i la importància de la seua obra.

Es parlarà sobre la importància dels habitatges socials. Coneixen grups d'habitatges socials en el lloc on viuen? Quina és la finalitat de la construcció d'habitatges socials? Treball individual sobre "La importància dels habitatges socials".

Pepa Domínguez Jaime

Ana Sugranyes Bickel

De 12 a 15 anys

Últimament s'ha aprovat la primera *Llei d'Habitatge* a l'Estat espanyol. Busquem informació en el BOE sobre aquesta i en grups xicotets l'estudiem i fem propostes.

Debat en classe:

Creuen que aquesta llei solucionarà els problemes d'habitatge que existeix a l'estat espanyol?

Quines propostes de millora farien a la llei i quina solució donarien al problema de la manca d'habitatge?

Creuen que estan reconegudes i valorades les arquitectes dones enfront dels seus companys arquitectes homes? Què expliquen i per què?

Treball individual:

- Proposta de solució a la falta d'habitatge.
- Faran un pla amb mesures i distribució del seu habitatge ideal.

De 15 a 18 anys

Es proposa un vídeo per a visionar en el grup de l'aula, després dividim la classe en grups de tres o de cinc persones i els assignem el treball per a realitzar sobre aquesta arquitecta **Pepa Domínguez Jaime**.

<https://www.youtube.com/watch?v=yWfVku5UmKo>

Després de visionar el vídeo i veure la informació de l'enllaç sobre l'autoconstrucció d'habitatges en Marinaleda, reflexionarem de manera individual i contestarem les següents preguntes:

Actualment el canvi climàtic i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), estan en l'Agenda dels Governos i dels Organismes Internacionals.

1. Creus que és viable fer alguna cosa semblant en el teu municipi o en altres municipis del país?
2. La implicació de la ciutadania és important en l'autoconstrucció d'habitatges socials?

Persones adultes

Es proposen dos vídeos per a visionar en grup a l'aula, després dividim la classe en grups de tres o de cinc persones i els assignem una arquitecta de les dues propostes.

Grup 1. Ana Sugranyes

1. "El dret a la ciutat propicia l'exercici ple de la ciutadania i de tots els drets humans, la producció i gestió social de l'habitat, la gestió democràtica de la ciutat, a través de la participació de la societat de manera directa..." Què proposa l'arquitecta amb aquesta afirmació?
2. Quina és la finalitat de l'*Habitat International Coalition*?
<https://www.youtube.com/watch?v=2mCRPkP7oac>

Grup 2. Marisol Dalmazzo Peillard

Cerca la informació sobre l'Associació per a l'Habitatge Popular Simón Bolívar (AVP), i respon:

La majoria de les ciutats han sigut dissenyades per i per a homes, segons un estudi del Banc Mundial. Creus que és possible projectar ciutats més segures, sense violència cap a les dones?

Rehabilitació

JUNY

De 0 a 3 anys

Activitat grup aula

Amb els blocs de construcció realitzarem una ciutat i construirem cases, ponts, parcs... Es pretén amb aquesta activitat el desenvolupament del treball cooperatiu i la creativitat.

De 3 a 6 anys

Activitat en xicotet grup mixt

A partir de blocs geomètrics de fusta, de diferents grandàries i formes, en xicotets grups de xiquets i xiquetes acabaran de construir les cases que estan a mig fer. Després explicaran a la resta de classe què han fet, com ho han fet i per què.

Es pretén treballar: les formes geomètriques, l'expressió oral, el treball grupal, l'arquitectura de restauració, etc.

De 6 a 9 anys

Activitat en grup menut de xiquetes i xiquets

Disseny d'una casa: es poden emprar diferents tècniques (dibuix, collage, ordinador, etc). Els demanarem que dissenyen tots els espais interiors i exteriors que necessiten per a viure en una casa còmoda i agradable.

Després amb tot el grup veurem les diferències que s'han produït entre els xiquets i les xiquetes.

Pretenem treballar: la desigualtat en l'ús de l'espai i la incidència del seu ús igualitari.

De 9 a 12 anys

Activitat en grup mixt xicotet

En grups xicotets eixirem a recórrer la ciutat buscant edificis que es troben en mal estat per a fer fotos. En classe cada grup farà una proposta de restauració utilitzant materials variats: ordinador, dibuixos, plastilina, etc...

Pretenem treballar: reutilització dels espais i construccions ja existents com a mitjà d'una societat ecofeminista.

De 12 a 15 anys

Es recopila informació sobre les tres dones que apareixen al juny: **Alejandra Saiz Valencia**, **Cristina Grau García**, **Nieves Ruiz** i **Gae Aulenti**.

S'investiga sobre la professió de rehabilitar edificis. L'o la docent fa reflexionar a l'alumnat a través de les següents preguntes:

- Si has de rehabilitar una casa o l'església del teu poble que penses a priori que la realitzarà? home o dona?
- És una professió que hagueren pensat realitzar les alumnes en un futur? Es compara el nombre de xics i xiquetes que responen que sí.
- Pensar en les seues pròpies cases i realitzar mitjançant un dibuix que canvis farien en ella, com la rehabilitarien: materials, espais interiors, espais exteriors..., i cadascun/a explica la seua planificació de rehabilitació a la resta de l'alumnat.

De 15 a 18 anys

Activitat en grup mixt xicotet

Dret a l'habitatge. Visionarem imatges de com ha quedat una població després d'un conflicte bèl·lic. A partir del visionat, elaboraran propostes de restauració de l'espai urbà atesa la diversitat de necessitats que tenen totes les persones i a una resposta ràpida de resolució.

Restauració d'una llar tradicional en la qual es promoga la igualtat entre homes i dones en l'ús dels espais domèstics.

Pretenem treballar: dret a l'habitatge, resolució pacífica de conflictes, reutilització dels espais i construccions ja existents amb una perspectiva ecofeminista per a aconseguir una societat igualitària, pacífica i respectuosa amb el medi ambient d'una societat.

Persones adultes

Activitat individual

Et proposem diferents enllaços perquè investigues sobre dona, feminisme, restauració i arquitectura.

https://es.wikipedia.org/wiki/Matilde_Ucelay
https://www.arquitecturaydiseno.es/arquitectura/matilde-ucelay-fue-primer-a-arquitecta-espanola-historia_3936
<https://www.punt6.org/>
https://www.eldiario.es/euskadi/casas-disenadas-promover-igualdad-hombres-mujeres-revolucion-arquitectura-feminista_1_9174195.html

Tria el tema que més t'haja agradat, fes una presentació digital (PowerPoint, Google Slides, Canva, Visme, Apple Keynote, Swipe...) i a partir d'ella, realitza una exposició oral a la resta de persones de la classe.

Es pretén treballar: La restauració d'espais interiors i exteriors amb enfocament igualitari, desigualtats professionals i d'oportunitats per a les dones, etc.

Gae Aulenti

Matilde Ucelay Maortua

Disseny

JULIOL

De 0 a 3 anys

Som constructores i constructors

Totes les xiquetes i els xiquets de la classe porten una caixa de cartó de sa casa, que pintaran a la classe al seu gust utilitzant pintura de dits. Quan estiga la pintura seca, farem entre totes una torre, que quede a la vista de tot el centre educatiu, amb totes les caixes, tenint en compte que l'alumnat ha de col·locar la seua pròpia caixa, ateses les diferents grandàries, de manera que siga estable.

De 3 a 6 anys

Dissenyant ponts

Les xiquetes i els xiquets hauran de dibuixar el seu propi pont. Podrem ensenyar-los el vídeo següent perquè tinguin una guia:

<https://www.youtube.com/watch?v=y3y-YXXHqkU>

Després de practicar, cadascun haurà de dissenyar el seu pont i acolorir-lo o decorar-lo amb gomets. Quan totes i tots hagen acabat el seu, s'exposaran tots els treballs en una paret de la classe.

De 6 a 9 anys

Ciutat de plastilina

Cada xiqueta i xiquet farà una caseta amb plastilina de colors. Podrem seguir la guia del vídeo proposat o fer-la com més ens agrade.

<https://www.youtube.com/watch?v=cTr1MVPKQDM>

Quan totes i tots hagem acabat la nostra casa, distribuïrem les nostres construccions al llarg d'una taula gran de manera que recreem un poble. Li posarem un nom i l'exposarem en un lloc on tot el centre pugui veure'l.

De 9 a 12 anys

Dissenyant la meua ciutat ideal

Com ens agradaria que fora la nostra ciutat? Què llevaríem? Què afegiríem? Amb quin material estarien fetes les construccions? Hi hauria animals solts? Hi hauria fàbriques? Hi hauria zones per a jugar, zones per a passejar?

Cristina García Fontán

L'alumnat es col·locarà per parelles. Sobre la base d'aquestes preguntes i moltes altres, cada parella explicarà amb un text i un dibuix com seria la seua ciutat ideal. Una vegada arriben a acords de com seria la ciutat, un membre de la parella s'encarregarà de la part escrita i l'altre o una altra de la il·lustració. Cada parella compartirà amb la resta de la classe la seua visió i en gran grup dissenyaran la ciutat ideal per a totes i tots. Poden utilitzar alguna aplicació lúdica com *buildawaygame*. Tots els treballs seran exposats en els corredors del centre

De 12 a 15 anys

Enginyeres de camins, canals i ports

Visionem el vídeo següent en classe, en què en aproximadament 5 minuts explica tots els àmbits en els quals desenvolupa la seua activitat l'enginyeria de camins, canals i ports, a través de dones professionals d'aquest camp:

<https://www.youtube.com/watch?v=0geU5Zk2qIq>

Després de veure el vídeo, en grup anirem anotant quines actituds, capacitats o talents creuen que serien necessaris per a fer aquest treball. Una vegada fet això, de manera individual, l'alumnat relacionarà per escrit les seues pròpies característiques personals amb aquesta professió, valorant si els agradaria exercir-la en un futur.

De 16 a 18 anys

Arquitecta protagonista del mes

Cristina García Fontán és l'arquitecta protagonista del mes de juliol del nostre calendari. En parelles faran una xicoteta investigació sobre la seua carrera i plasmaran la seua biografia professional en un document. Poden utilitzar aplicacions com Canva o Adobe Express que faciliten plantilles per a organitzar la informació amb dissenys atractius. Exposem en un tauló els treballs fets sobre la nostra protagonista.

Persones adultes

Igualtat d'oportunitats?

Visionem el següent vídeo que dura aproximadament 2 minuts:

<https://www.youtube.com/watch?v=BBHdmmwG2h8>

Tenen menys habilitats les dones en ciència i tecnologia? Hi ha diferències en l'Educació Primària entre les capacitats de xiquets i xiquetes?

Per què és important promoure la igualtat d'oportunitats en l'accés a carreres científiques?

Una vegada finalitzat el treball de recerca en els grups, ens col·loquem totes i tots en cercle per a compartir el que hem esbrinat. Establím un diàleg en el qual participem totes i tots en igualtat i exposem les nostres conclusions amb respecte. Compartim el que ens haja cridat l'atenció del que hem investigat o el que ens haja suscitat reflexió.

Interiorisme

AGOST

De 0 a 3 anys

Utilitzant fotografies de diferents estades de la casa amb el seu mobiliari corresponent, es demana a l'alumnat que vagi marcant amb diferents colors (pintura de dits) les habitacions, alhora que les van nomenant i explicant que es fa en cadascuna d'elles i qui les fa. Es pot fer el mateix amb el mobiliari i qui l'usa a casa.

De 3 a 6 anys

Amb fotografies de les protagonistes d'aquest mes es fa un puzzle de peces grans. En l'assemblea se'ls mostrarà la fotografia completa, es divideix a la classe en xicotets grups i a cadascun se li donarà un puzzle que han de completar; quan tots hagen finalitzat mostraran el resultat i es parlarà de cada protagonista amb fotografies que mostren les seues obres.

De 6 a 9 anys

Portarem a classe diferents revistes de decoració i d'interiorisme, catàlegs de mobles, pamflets de propaganda de botigues, etc. Treballant en xicotets grups, a cada grup se li donarà una cartolina i hauran de dissenyar-hi l'interiorisme d'alguna estada de la casa (la que ells i elles decidisquen). En finalitzar hauran de mostrar-li als seus companys i companyes i explicarem per què han utilitzat aqueixos colors, eixe tipus de mobles, eixa distribució de l'espai, etc

De 9 a 12 anys

Dividirem la classe per parelles, a cada parella se li donarà una fotografia amb algun treball de disseny o interiorisme realitzat per una de les nostres protagonistes, **Patricia Urquiola**, que obtindrem de la web:

<https://www.arquitecturaydiseno.es/creadores/patricia-urquiola>

Agrupats en parelles, proposem a l'alumnat que invente una història que es desenvolupe en eixe espai que tenen davant. La consigna serà ser el més imaginatiu possible i que l'espai ocupe un paper important en el relat. Quan ja tinguin les històries acabades i revisades, els llegiran en veu alta per a la resta de la classe.

De 12 a 15 anys

Amb perspectiva de gènere

L'arquitectura amb perspectiva de gènere pretén dissoldre la classificació i jerarquització dels espais assignats als rols, creant igualtat en els espais i el gaudi d'aquests. Es tracta de crear ciutats compartides i segures per a tots: dones, homes, xiquetes, xiquets i persones de la tercera edat.

L'interiorisme amb perspectiva de gènere tracta de garantir l'accés i gaudi de l'espai en igualtat de condicions per a tota la ciutadania.

Davant d'aquestes premisses proposem a l'alumnat agrupat en xicotets grups definir i estructurar els espais de dos habitatges. En un d'ells viurà una dona que treballa com a informàtica, a la qual li agrada llegir i que té un gos. En una altra viurà un home que treballa en una empresa d'electrodomèstics i al qual li agrada pintar.

Després de l'exposició dels habitatges dissenyats pels grups analitzarem si han sigut dissenyats amb perspectiva de gènere.

De 15 a 18 anys

Arquitectes. També invisibles?

Deu arquitectes donen la seua opinió entorn de la condició femenina i com es desenvolupen professionalment en el sector de l'arquitectura.

<https://www.youtube.com/watch?v=tids8JGBkEI>

Traïem conclusions a través d'aquestes qüestions:

- existeix realment igualtat?
- què és el que impedeix aquesta igualtat?
- És important comptar amb referents femenins en aquest sector?
- Té a veure amb competències tècniques? Es poden extrapolar les dificultats d'aquestes dones d'aquest sector a un altre sector? Per arribar a una igualtat efectiva i real, què és necessari?
- Existeixen diferències en com es valora el treball dels homes i com es valora el de les dones?

Persones adultes

Les cures i l'arquitectura

Idees de Ciutat. Izaskun Chinchilla. La ciutat de les cures.

Izaskun Chinchilla és una de les veus de referència de l'urbanisme inclusiu. L'arquitecta va publicar "La ciutat de les cures", on reflexiona sobre un model que pose a les persones en el centre dels projectes des del primer moment.

Coneguem més a aquesta arquitecta:

<https://www.connectionsbyinsa.com/conexion-con-izaskun-chinchilla/>

<https://www.connectionsbyinsa.com/que-es-urbanismo-inclusivo/>

Planificar la ciutat del futur. Materinitat i cures. Ús de la ciutat per part dels xiquets i xiquetes. Protecció mediambiental. Transformar les ciutats a curt termini. Adaptar els espais de la nostra ciutat a les necessitats reals dels qui viuen en ella.

Després de conèixer en què consisteix l'arquitectura inclusiva proposem a l'alumnat que des de la perspectiva de la qual parteix aquesta arquitecta per a realitzar els seus projectes proposen xicotets canvis a la ciutat en la qual viuen. Aquests han de ser factibles i tindre en compte tant el cost mediambiental com l'econòmic.

Debatem sobre aquestes propostes en grup gran.

Activitats suggerides

Aquestes activitats estan extractades. Activitats completes i annexos en organizaciondemujeres.org

Transport

SETEMBRE

De 0 a 3 anys

Som enginyers i enginyeres civils

Es disposaran en el sòl de l'aula diferents racons amb jocs de construcció (tipus LEGO, blocs de fusta, etc), on individualment o en grup xicotet puguem construir ponts, carreteres, vies de tren, etc, seguint els exemples que el/la docent haurà disposat en la part central de l'aula.

Es faran fotos de les seues creacions i es realitzarà un mural amb tot això, amb el títol: *"Som enginyers i enginyeres civils"*.

De 3 a 6 anys

Què fa un/a enginyer/a?

Visionar el següent video: PRIMERA ACTIVITAT "Soc enginyer" per a xiquets de 5 anys: <https://www.youtube.com/watch?v=gGHEUBsAATk>

En acabar el visionat, es presenta a les protagonistes del mes de setembre: **Carmen de Andrés Conde, Emma Estrada i Pepa Pardo Rodrigo**.

De 6 a 9 anys

Quines vies de comunicació i transport existeixen a la meua ciutat?

Es parla en gran grup sobre els següents temes:

- Prop d'on viuen existeix un pont, un aeroport, una circumval·lació, un port, una estació o vies del tren?
- Qui creuen que ho ha planificat, un home o una dona? I per què?
- A continuació, se'ls presenta les nostres protagonistes del mes (Carmen de Andrés Conde, Emma Estrada i Pepa Pardo Rodrigo) i alguns dels seus assoliments.
- **Carmen de Andrés Conde:** <https://www.emesa-m30.es/carmen-de-andres-conde/>
- **Pepa Pardo Rodrigo:** <https://socialmediaeninvestigacion.com/pepa-pardo/>
- **Emma Estrada:** <https://ibolive.unipd.it/it/news/emma-strada-prima-ingegnera>

De 9 a 12 anys

Pepa Pardo Rodrigo

Pepa Pardo Rodrigo és enginyera, escriptora, divulgadora, feminista i membre d'AMIT (Associació de Dones Investigadores i Tecnòlogues) <https://socialmediaeninvestigacion.com/pepa-pardo/> A través del seu blog Las Despeinadas de Pepa: <https://www.facebook.com/DespeinadasDePepa>

Pepa Pardo Rodrigo

Dona a conèixer dones de l'àmbit científic d'ara i d'abans. Realitzarem en xicotets grups un lapbook d'alguna de les dones representades.

De 12 a 15 anys

Carmen de Andrés Conde

Carmen de Andrés Conde és la primera dona que va aconseguir el títol d'Enginyera de Camins, Canals i Ports a Espanya, en 1973, i l'única dona a obtenir el Premi Nacional d'Enginyeria Civil, que s'atorga des de l'any 2001, en el 2021: <https://www.emesa-m30.es/carmen-de-andres-conde/>

Iniciarem un debat en el grup-classe de per què des de l'any 1973 en què va obtenir el títol, i després que altres dones l'hagen obtingut, és l'única que ha aconseguit el Premi Nacional, 50 anys després de graduar-se. Per què creuen que això és així i quines mesures prendrien elles i ells per a canviar-ho.

De 15 a 18 anys

Emma Strada

Emma Strada

Emma Strada va ser la primera enginyera civil a Itàlia (1908). Coneixem la seua història: <https://ibolive.unipd.it/it/news/emma-strada-prima-ingegnera>; https://en.wikipedia.org/wiki/Emma_Strada

L'alumnat haurà de realitzar, en grup xicotet i en format lliure (video, presentació, etc), un treball de recerca de dones de la seua comunitat autònoma que hagen sigut pioneres en enginyeria civil o en algun àmbit de la ciència o la tecnologia i que hagen lluitat per la visibilització de la dona. Amb els següents apartats: (1) Biografia, (2) Context històric, (3) Àmbit de treball, (4) Assoliments, (5) Metes, (6) Promoció de la Dona.

Realitzarem una exposició en l'entrada o corredors del centre educatiu per a donar-les a conèixer a la resta de l'alumnat.

Persones adultes

Enginyeria civil amb perspectiva de gènere

A principis de maig se celebra la **Setmana de l'Enginyeria Civil i el Medi Ambient**, es poden dedicar diverses sessions a treballar el tema amb perspectiva de gènere:

- Visionar els següents vídeos sobre enginyeria civil: <https://www.youtube.com/watch?v=iaAFPQObdHk&t=31s>
- Què és l'enginyeria en transport? <https://www.youtube.com/watch?v=B2inyR0qWgk>
- Què opinen d'ells?
- Creuen que el llenguatge i les imatges de persones que apareixen en ells són igualitàries i inclusives?
- Realitzarem un video o presentació en grup xicotet (mixt i de 3 o 4 persones) com els anteriors, però utilitzant llenguatge inclusiu i imatges en el qual apareguen dones no estereotipades i enginyeres civils. També es poden incloure dones referents en enginyeria civil com les nostres protagonistes de l'especialitat de transports: **Carmen de Andrés Conde, Emma Estrada i Pepa Pardo Rodrigo**.
- Per a acabar la setmana dedicada a l'Enginyeria civil, es presentaran els diferents vídeos o presentacions a la resta de l'alumnat.

Carreteres i ferrocarrils

OCTUBRE

De 0 a 3 anys

La maquinista valenta

En l'assemblea mostrarem imatges de diferents mitjans de transport i parlarem sobre ells, com s'anomenen, si els han usats, perquè serveixen.

Contarem el conte *"Pilar Careaga, la maquinista valiente que no temia lo nuevo"* (<http://www.nomecuentescuentos.com/pilar-careaga-la-maquinista-valiente-que-no-temia-lo-nuevo/>)

Una vegada acabat el conte parlarem sobre els trens, com són, per on van, on ens porten, qui els condueix i parlarem de Pilar, que fa al tren. Proposarem a les xiquetes i xiquets fer un tren amb les cadires i simular un viatge amb tren, Qui serà la maquinista? Ens pugem i ens n'anem, amb la seua imaginació, al lloc que desitgem, a la platja, a la muntanya, etc.

Disposarem a l'aula diversos materials, blocs de fusta, pedres, paper, branquetes, cartons, etc, i deixarem que els exploren lliurement i després els animarem a construir un tren.

Aquesta activitat la finalitzarem amb una eixida per a visitar l'estació del tren.

De 3 a 6 anys

En primer lloc, els xiquets i xiquetes es troben en la zona de l'assemblea i se'ls preguntarà què saben sobre els trens i les persones que treballen als trens, a manera de pluja d'idees. Després d'això, contarem la història de **Pilar Careaga**, la primera maquinista espanyola. En 1929, amb 20 anys, es convertia en la primera dona maquinista a l'estat Espanyol, Pilar Careaga amb 20 anys. <https://www.vialibre-ffe.com/noticias.asp?not=1156>

Després de la breu explicació, crearem el nostre propi tren. En cada equip es repartirà un full en format A3 en el qual apareix el dibuix d'un vagó i tots junts l'acoloriran al seu gust. En cada vagó els xiquets i xiquetes pintaran una dona important per a ells, que pot ser des de sa mare, fins a un personatge històric que hagen vist a classe. En finalitzar els vagons, es muntarà el tren i es col·locarà en un mural en la paret.

De 6 a 9 anys

Somia el teu barri

Comencem la sessió explicant breument la diferència entre enginyeria civil i arquitectura, a què es dedica cada professional.

Presentem a **Belinda Tato Serrano**: https://es.wikipedia.org/wiki/Belinda_Tato.

Parlem del barri on està situada la nostra escola i de les instal·lacions i espais que tenim.

De 9 a 12 anys

El centre educatiu se suma a la iniciativa de Street for Kids, que és un programa de disseny global de ciutats l'objectiu del qual és sensibilitzar i inspirar els líders, informar els professionals i empoderar les comunitats per a fer que les ciutats de tot el món siguin millors per a la infància i, en conseqüència, per a tota la població en general. Durant una setmana

Elsie Eaves

el medi ambient és l'eix d'un projecte col·lectiu, en concret en la nostra localitat.

En les classes de 5é i 6é es realitzarà una assemblea on s'analitzarà la situació del nostre municipi, com és i com ens agradaria que fora. Analitzem el trànsit, els parcs i jardins, l'accés a la biblioteca municipal, centre de salut, escola, carrils bici, llocs esportius i d'oci, etc. Posteriorment en grups cooperatius heterogenis dissenyem la nostra localitat, com ens agradaria que anara des d'una planificació urbana amb perspectiva de gènere. La informació s'obtindrà de la pàgina <https://www.onuhabitat.org/mx/>

Després de la investigació, els grups utilitzaran el programa Canva per a dissenyar cartells informatius sobre la planificació que hem realitzat de la nostra localitat amb perspectiva de gènere.

De 12 a 15 anys

Activitat: Sheila Ortiz Quesada, Elsie Eaves, Justicia Espada Acuña, Mena de Gajardo

Dividirem l'alumnat en 4 grups, cadascun d'ells haurà de buscar informació sobre cadascuna de les dones proposades en el calendari per al mes d'octubre (encara que també es podrien realitzar aquestes activitats amb les dones de febrer i març). Cada grup haurà de crear un article, collage, còmic breu, dibuix, etc, que poguera ser inclòs dins del fanzine treballat en la sessió anterior.

De 15 a 18 anys

Inspirant-nos en el treball de la murciana **Patricia Reus** amb Alfonso Morote, analitzarem el nostre barri/poble. Si Patricia Reus analitza el seu barri a través de les il·lustracions d'Alfonso Morote, l'alumnat haurà de dissenyar el seu barri o el seu poble, i il·lustrar-lo, amb una planificació urbanística civil on es contemple l'ús públic dels espais: centres esportius, jardins i places, mitjans de transport, etc, des d'una perspectiva d'urbanisme feminista.

<https://murciainspira.es/9670/moments-alhambra/descubriendo-murcia/el-dibujo-de-alfonso-morote-y-la-experiencia-de-patricia-reus-explican-vistabella-en-descubriendo-murcia/>

Amb totes les il·lustracions es realitzarà una exposició al centre i s'explicarà la importància d'aquestes qüestions per a les persones i el medi ambient.

Persones adultes

"Qui fa Què?" Creació d'un joc educatiu (Concurs de targetes amb preguntes i imatges)

Elaboraran un joc didàctic per a les etapes de Primària i Secundària que es dirà "Qui fa què?", prepararan un xicotet guió on explicaran en què consisteix el joc i l'adaptaran a l'edat de cada etapa.

Cada subgrup buscarà informació i elaborarà un llistat amb els noms, una imatge i una xicoteta sinopsi: Subgrup 1: Primeres dones enginyeres. Subgrup 2: Dones enginyeres actuals.

Belinda Tato. Foto de Heinrich-Böll-Stiftung (wikimedia)

Ponts

NOVEMBRE

De 0 a 3 anys

En assemblea expliquem el que són els ponts i en mostrem imatges. Llançarem preguntes:

- En una construcció, que veiem, més homes o dones?
- Creieu que les dones poden construir cases? I ponts? Sabem que abans de construir cal dibuixar-ho en un paper... Podem reflexionar sobre el fet que també hi ha dones que construeixen ensenyant fotos i vídeos.
- Juguem a construir ponts amb els nostres cossos. Uns xiquets i xiquetes fan de pont altres poden passar per davall, a veure qui aguanta més i es converteixen en el pont més resistent.

De 3 a 6 anys

Som arquitectes de ponts!

Després de presentar a l'alumnat imatges de diferents tipus de ponts, els demanem que realitzin un pont amb plastilina. Una altra de les activitats serà la de recopilar material de reciclatge i construir un pont (amb cartó, botelles, etc.).

De 6 a 9 anys

Busquem en internet informació sobre dones que hagen fet ponts. Després sobre homes que facen ponts.

- Reflexionem...
- Què ha sigut més fàcil, trobar homes o dones?
- Coneixeu dones que han dissenyat?
- Per què creieu que és tan difícil que hi haja dones arquitectes o enginyeres civils?
- Hi ha ponts en la teua localitat? Podem fer una excursió per visitar-lo i reflexionar-hi. És modern o antic? Quants anys creieu que té?

De 9 a 12 anys

Per grups proposem indagar sobre les biografies de tres dones pioneres en la construcció de ponts: **Marie-France Clugnet, Emily Warren Roebling i Sarah Guppy**. Els proporcionarem de referència aquestes webs:

- **Marie-France Clugnet:** https://www.academia.edu/4762015/Crossing_Boundaries_Building_Bridges_Comparing_the_History_of_Women_Engineers_1870s_1990s_Routledge_2003
- **Emily Warren Roebling:** <https://mujeresingeniosas.es/emily-warren/>
- **Sarah Guppy:** https://hmgong.es/wiki/Sarah_Guppy

Després de la recollida d'informació, es proposa elaborar un xicotet guió ficcionat o sobre algun moment significatiu de les seues vides i el representem.

De 12 a 15 anys

Margarita Calero Santiago

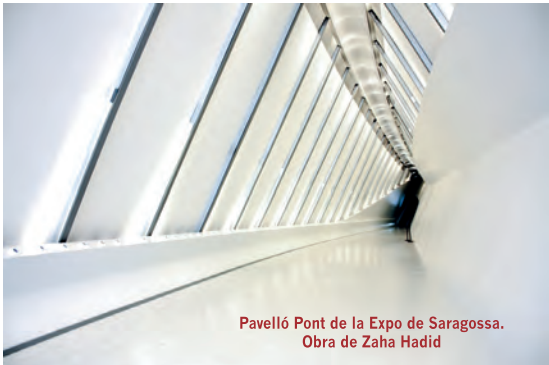
Imatge: <http://margaritacalero.com/architecture/art-market>

En la imatge veiem una il·lustració del seu projecte final de carrera **ART MARKET IN LONDON BRIDGE**.

Margarita Calero Santiago (Sevilla, 1982), és una arquitecta, professora a Nova

Retrat d'Emily Warren Roebling per Carolus-Duran (Brooklyn Museum)

Pavelló Pont de la Expo de Saragossa. Obra de Zaha Hadid

York i fotògrafa que va estudiar a la Universitat de Sevilla, on va cursar posteriorment el Doctorat.

A continuació, veurem el següent video, sobre dones en professions masculines: <https://www.youtube.com/watch?v=oUyFT7DHBgQ>

Finalment, realitzaran una reflexió sobre quines professions entenen com a femenines o masculines i quines diferències veuen entre dones i homes al seu àmbit familiar.

De 15 a 18 anys

De pont a pont

Materials: Cartolines, retoladors, fulls, colors, projector, ordinador i dispositiu amb accés a internet.

Desenvolupament de l'activitat:

En un primer lloc, i com a activitat introductòria, tota la classe veurà dos vídeos, un sobre l'arquitectura britànica-iraniana **Zaha Hadid** <https://www.youtube.com/watch?v=wKwa9vLQwvs> i un altre sobre el famós pont que va dissenyar a Saragossa amb motiu de l'Expo 2008 <https://www.youtube.com/watch?v=77Kp9VX0Q08>

Ara investigarem sobre ponts dissenyats per dones de tot el món buscant a Internet.

El següent pas consisteix a realitzar sobre una cartolina una espècie de "joc de l'oca". El tauler disposarà de les clàssiques caselles d'aquest joc, però amb ponts en lloc d'ocues, i en el centre del tauler col·locarem la imatge de **Zaha Hadid** i el pont de Saragossa. Cada pont del tauler anirà associat a un pont real dissenyat o construït per dones de la investigació prèvia.

Una vegada construït el tauler, la classe es divideix en grups i es juga de manera similar a l'oca, llançant els daus.

Persones adultes

1. **Zaha Hadid**, va ser una arquitecta anglo-iraquiana, pionera en la seua branca, i la primera dona que va rebre el **Premi Pritzker** (premi més important de l'arquitectura). Una de les seues obres més importants va ser el Pavelló Pont de l'Exposició Internacional de Saragossa en 2008.

Farem una investigació sobre la vida i les grans obres d'aquesta arquitecta.

2.- En la següent pàgina <https://www.sacyr.com/-/cuatro-construcciones-emblematicas-lideradas-por-mujeres> observarem construccions emblemàtiques liderades per dones. Farem grups a l'aula i repartir les diferents obres. Farem una xicoteta exposició sobre l'arquitectura i la seua obra.

Pont penjant de Clifton (Bristol, Anglaterra)

Canals i ports

DESEMBRE

De 0 a 3 anys

De port a port recorrem el món

A l'aula de psicomotricitat usarem blocs i cercols per a fer ponts i túnels, i crear un circuit. Simbolitzarem així un viatge amb vaixell pels principals ports del país, fent una parada en algun d'ells. Explicarem de manera senzilla què és un port i quines activitats es duen a terme en ell.

De 3 a 6 anys

En paper continu pintaran de blau la mar, després treballaran en xicotets grups retallant i pintant plantilles dels continents en cartolina, que més tard col·locaran sobre el paper per a formar un mapa del món. Cada grup recorrerà el món amb els seus vaixells de papiroflexia, fent parades en els ports més importants (passatgers, pesquers, esportius, mercaderies i mixtos). En aquestes parades el professorat explicarà ofícis i professions vinculats als ports, aprofitant per a explicar que aquests no tenen gènere i trencar amb els estereotips.

Papiroflexia: https://www.youtube.com/watch?v=VeHk_1rujQU

De 6 a 9 anys

Demanem a l'alumnat fotos on apareguen ports pesquers, de mercaderies, de passatgers o recreatius. Sol·licitem, una vegada organitzats en grups cooperatius i proporcionant-los informació, que elaboren murals amb les fotos i informació recollida sobre ports importants del país: Barcelona, València, la Corunya, Algesires, Pasajes, etc.

Es farà una posada en comú del treball realitzat, i cada grup exposarà a la resta de l'aula el seu mural. En aquest context, llançarem preguntes:

- Sabeu qui s'encarrega de dissenyar i construir ports?
- Sabeu què cal estudiar per a exercir aquesta professió?
- Creieu que les dones s'ocupaven d'aquesta tasca en èpoques anteriors? I en l'actualitat? Coneixeu a alguna dona enginyera?

El professorat explicarà en què consisteix l'enginyeria portuària i la dificultat que les dones han tingut per a accedir a aquesta activitat, molt vinculada al gènere masculí. A més presentarem **Irene Souto Blázquez**, enginyera de camins, canals i ports, relacionada amb el port de la Corunya.

De 9 a 12 anys

Organitzem l'aula en xicotets grups cooperatius, que elabore un mural o infografia amb fotos i informació de ports importants de tot el món, tant per a la mobilitat de persones com per al transport de mercaderies.

En la posada en comú del treball realitzat a la resta de l'aula, el professorat explicarà la importància del comerç marítim en l'economia i ecologia mundials. Llançarà preguntes relacionades amb el paper de la dona en el sector del transport, molt masculinitzat.

Creus que hi ha més dones o homes treballant en transports? A què creus que es deu? Pots enumerar ofícis i professions vinculades al transport? Coneixes alguna dona que es dedique al transport? Es realitzaran conclusions conjuntes de l'activitat.

De 12 a 15 anys

L'alumnat recorrerà el món de la mà de dones pioneres en l'àmbit de l'enginyeria.

<https://mujeresingeniosas.es/pioneras/#:~:text=Juana%2C%20Dolores%2C%20Julia%2C%20Rafaela,y%20la%20cuarta%20del%20mundo>

Les dones pateixen doblement la desigualtat

Demanarem a l'alumnat que després del visionat del video proposat agrupen per continents les dones protagonistes. Després, hauran de reflexionar i traure conclusions de per què ha sigut tan difícil per a les dones obrir-se camí en aquest sector professional tradicionalment ocupat per homes.

De 15 a 18 anys

Disseny una campanya publicitària

El projecte es realitzarà en grups cooperatius.

Com a introducció s'inclouen aquestes dues activitats: <https://www.facebook.com/DespeinadasDePepa/>

- Visita a l'exposició "Las Despeinadas" de Pepa Pardo
- Xarrada de Pepa Pardo sobre les dones en la ciència.
- Posteriorment, l'alumnat buscarà anuncis, cartells, tot tipus de campanyes publicitàries prèvies relacionades amb el tema i realitzarà una proposta pròpia orientada a visibilitzar la professió d'enginyeria per a incorporar més dones a aquest sector masculinitzat:
- Animant les dones a estudiar enginyeria.
- Incidint en com d'igual és la capacitat per a desenvolupar treballs tècnics.
- Eliminant estereotips de gènere.

A més, dissenyarà: Lema de la campanya, logotip i cartell. Una vegada fets els treballs, es triarà entre tota la classe la proposta que millor comuniqui el missatge, s'imprimiran diversos exemplars i es pegaran pel centre educatiu.

Persones adultes

Araceli Sánchez Urquijo

Investiga sobre la figura d'**Araceli Sánchez Urquijo**. Escriu un microrelat, a manera de diari, en primera persona, com si fores la professional en algun moment de la seua vida.

https://elpais.com/diario/1999/02/04/madrid/918131070_850215.html

Sarah Maria Beach, o Sarah Guppi (cognom de casada).

Va dissenyar i va patentar en 1811 un mètode nou per a construir ponts i ferrocarrils.

Per a la construcció de quins dos ponts va cedir gratuïtament el seu disseny?

Esbrina quines innovacions introdueix el seu mètode en la construcció d'aquestes infraestructures.

 [omujeres.confederacioninter](https://www.facebook.com/omujeres.confederacioninter)
 [@OrgMujeresCI](https://twitter.com/OrgMujeresCI)
organizaciondemujeres.org

Temps de dones, dones en el temps | Arquitectes i enginyeres civils

Elabora i edita: Organització de Dones de STES Intersindical | omujeres@stes.es

Col·laboren: Miluca Berberana Martínez, Sonia Blanco Esquivias, Carmen Cabrera Blanco, María Camacho García, Julia Castillo López, Laura Conde Rubio, Evella Deniz Naranjo, Ana María Fernández García, Rocío Fernández Marín, Elena Ferrero de Pablo, Anabel García López, Mari Carmen Gil García, Teresa Giménez Acon, Cinta Gómez Vázquez, Sonia León González, Eva María López Carrascosa, Elena Esther López Lillo, Josefa Lucerga Nieto, Sara Marín Sánchez, Mary Marrero Hernández, Esperanza María Martínez García, Laura Mená García, Ana Millán García, Isabel Monux Gil, Pilar Morales Trigueros, Mónica Muñoz Montejano, Irene Muñoz Ruiz, Juana Navarro Martínez, Rosa Navarro, María Angustias Osorio Molina, Beatriz Redondo Viado, Consuelo Rodríguez Prieto, Juan José Ruiz Travieso, Lola Salazar Agulló, Anabel Sánchez Bellido, Elvira Sánchez Castillo, Sandra Serra Teruel.

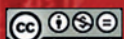
Traducció: Manel Àlamo, Clara Esteve i Vicent Xavier Contrí.

Il·lustracions: Allende Bodega | Contacte: allendebodega.com | Correo-e: allende.bodega@gmail.com | [@allende_bodega](https://www.instagram.com/allende_bodega)

Disseny gràfic i maquetació: Mario Padilla Fernández. Àrea de Comunicació de Confederació Intersindical | publicaciones@intersindical.es

Dipòsit Legal: M-31700-2023 | Publicació de difusió gratuïta | Tiratge: 65.000 exemplars

Aquesta publicació es pot copiar i reproduir lliurement, respectant els crèdits i atribucions de les imatges i l'autoria de l'obra en el seu conjunt.

STES
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres

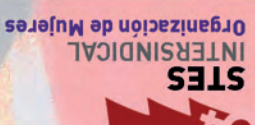
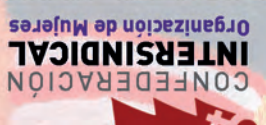
CONFEDERACIÓN
INTERSINDICAL
Organización de Mujeres

STEPV
dones

INTERSINDICAL
dones

Activitats suggerides
en les últimes pàgines

Arquitectes i enginyeres civils

2024

Temps de dones, dones en el temps